

Resultatberetning for 2020

DH's Globale Handicapprogram

DH er talerør for handicaporganisationerne og repræsenterer alle typer af handicap - fra hjerneskade og gigts til udviklingshæmning og sindslidelse. 35 handicaporganisationer med cirka 340.000 medlemmer er tilsluttet DH.

Indhold

Forord	3
1. COVID-19 har defineret året	4
1.1 DH som puljeforvalter og partner: fleksibilitet og virtuelt samarbejde	5
1.2 Et udpluk af eksempler på COVID-19 respons fra partnere i Syd	5
2. Handicapbevægelsens engagement i det Globale Syd	9
3. Udviklingssamarbejdet i Handicappuljen	11
3.1 Organisationsudvikling i handicaporganisationerne	11
3.2 Fortalervirksomhed overfor beslutningstagere	14
3.3 Empowerment af mennesker med handicap	16
4. DH's partnerskaber med handicapparaplyorganisationer	18
4.1 Tværgående temaer i DH's partnerskaber i 2020	18
4.2 National Federation of the Disabled Nepal	19
4.3 Ghana Federation of Disability Organisations	21
4.4 National Union of Disability Organisations in Rwanda	23
5. Engagement i Danmark og forankring af udviklingssamarbejdet	25
5.1 Udviklingssamarbejdets forankring i handicapbevægelsen er status quo	26
5.2 Oplysning om udviklingssamarbejdet og COVID-19 i Danmark	27
5.3 Kapacitetsudvikling og virtuelle fyraftensmøder	28
5.4 Ny partnerskabspolitik sætter rammen for handicaporganisationernes partnerskaber	30
6. DH's Globale Policyprogram	31
6.1 Inklusion af mennesker med handicap i dansk udviklingsbistand	32
6.2. Globale processer og repræsentation	35
7. Forvaltning af udviklingssamarbejdet	37
Bilag	38
1. Resultatramme 2020	
2. Nye bevillinger i Handicappuljen 2020	
3. Partnerskabspolitik	
4. Regnskab og revisionsberetning for DH's Globale Handicapprogram	
5. Regnskab og revisionsberetning for Danske Handicaporganisationer	

Forord

Det er med stolthed, at jeg præsenterer resultaterne fra DH's Globale Handicapprogram. For handicaporganisationerne har knoklet. De har været med til at afbøde konsekvenserne af pandemien for mennesker med handicap rundt omkring i verden.

2020 har været et hårdt år for mange, men for mennesker med handicap er eksisterende uligheder blevet væsentligt forstærket under pandemien – både socialt, økonomisk og sundhedsmæssigt.

Der har været brug for handicaporganisationernes internationale engagement.

Under pandemien har der været en tæt dialog med medlemsorganisationerne. Nøgleordene har været lydhørhed, fleksibilitet og hurtig reaktionsevne. Sammen med Udenrigsministeriet har vi også forsøgt at finde løsninger på de udfordringer og spørgsmål, der er opstået undervejs. Det har gjort, at vi sammen med vores medlemsorganisationer og partnere i Syd fortsat har været relevante i en svær og uforudsigelig tid - i vidt forskellige lande.

I Danmark viste vi også, hvor omstillingsparate frivillige og medarbejderne inden for handicapbevægelsens udviklings-samarbejde er. Al kontakt blev konverteret til en virtuel virkelighed med eksempelvis digital DH-rådgivning, fyraftensmøder, online projektmonitorering og finansielt tilsyn.

COVID-19 fylder naturligvis meget. Men resultaterne skabt i 2020 dækker bredere end den omfattende håndtering af pandemien.

Partnerskabspolitikken for vores internationale arbejde landede eksempelvis, og er taget i brug i partnerskaberne mellem de danske handicaporganisationer og partnere i det Globale Syd. Den udstikker en fælles ramme, der skal støtte partnerskaberne i en mere langsigtet, ligeværdig og bæredygtig retning.

Vi er også lykkedes med at sætte handicap på den udviklingspolitiske dagsorden. Eksempelvis har vi været i dialog med udviklingsministeren og ordførerne på området, lanceret et læringssite om inklusion i udviklingssamarbejdet samt promoveret nye internationale rapporter og retningslinjer. Alt sammen tiltag, der skal være med til at indfri løftet om ikke at lade nogen i stikken.

Rigtig god læselyst!

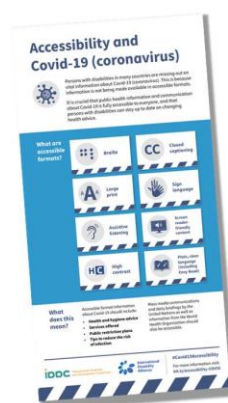
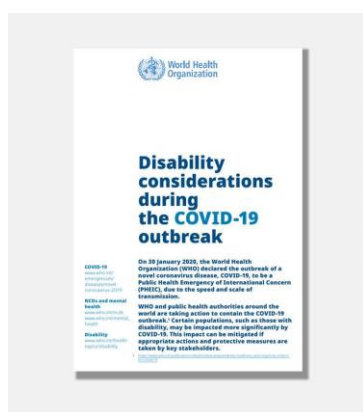

Thorkild Olesen

Formand, Danske Handicaporganisationer

1. COVID-19 har defineret året

Pandemien har sat mennesker med handicap i en endnu mere udsat position, hvor nedslående fakta som større risiko for at blive smittet og for at blive alvorligt syge eller dø af COVID-19 har vise sig. Mennesker med handicap har haft sværere ved at få adgang til den nødvendige støtte, og har generelt været hårdere ramt af restriktionernes socioøkonomiske konsekvenser. Blandt andet [Verdenssundhedsorganisationen WHO](#) og [FN's generalsekretær](#) udgav allerede tidligt i pandemien guidelines omkring konsekvenserne af pandemien for mennesker med handicap sammen med anbefalinger til, hvordan situationen bør takles. I korte træk har pandemien været med til at forstærke eksisterende uligheder. Den globale paraplyorganisation International Disability Alliance og netværket International Disability and Development Consortium gik sammen for at lave kampagne for tilgængelig kommunikation om COVID-19 – og senere for adgang til vacciner.

Omfattende og langvarige nedlukninger af skoler, markeder, adgang til arbejde og indtægt har hurtigt skabt en nødsituation for vores partnere i det Globale Syd. Uddeling af nødhjælp har ikke været tilstrækkelig eller taget højde for kommunikativ eller fysisk tilgængelighed. Arbejdet med at sikre tilgængelig information til egne medlemmer har været vigtig for alle partnere i både Syd og Nord, men måske særligt påtrængende for døve- og blindeorganisationerne samt organisationer, der repræsenterer mennesker med intellektuelle handicap, da mennesker med handicap ofte har været overset i myndighedernes kommunikation.

Sydpartnerens COVID-19 respons har vist sig at spille en væsentlig rolle i at styrke organisationernes legitimitet. Det gælder indadtil, hvor medlemmer oplevede, at deres organisationer var relevante i en krisesituation, men også udadtil hvor de, i dialog med regeringer og myndigheder, har bidraget med nødvendig viden og konstruktive løsningsforslag. Endeligt, har organisationerne også lokalt været til stede med uddeling af mad og medicin, hvilket har styrket deres synlighed og har vundet respekt fra lokale myndigheder.

DH og medlemsorganisationerne har produceret en række historier for at fortælle om konsekvenserne ved pandemien for mennesker med handicap, der alle tager udgangspunkt i medlemsorganisationernes og DH's partners historier. [SIND fortæller eksempelvis i deres medlemsblad, hvordan hjemløse med sindslidelser i Uganda har været udfordret af udgangsforbud og manglende adgang til mad og medicin](#), mens [Dansk Blindesamfund rapporterede situationen for blinde og svagsynede i Ghana i en artikel på deres hjemmeside](#). [Beretninger fra DH's partnere i Ghana og Nepal kan læses på DH's hjemmeside](#).

1.1 DH som puljeforvalter og partner: fleksibilitet og virtuelt samarbejde

Det har været en central opgave for DH at sikre de bedste muligheder for, at medlemsorganisationerne, og DH i egne partnerskaber, kunne yde støtte til partnere i Syd, for dermed at kunne afbøde nogle af konsekvenserne ved pandemien. For at muliggøre fortsat aktivitet og relevans under pandemien, har DH i 2020 indført en række forvaltningsmæssige tiltag, hvor fleksibilitet og problemløsning har været fællesnævnerne. DH indførte sagsgange for COVID-19-relaterede henvendelser, der skulle sikre både hurtig og fleksibel sagsbehandling og konsistent forvaltningspraksis. Velbegrundede anmodninger om eksempelvis forlængelse eller udskydelse af projektstart eller rapporteringsdeadlines blev mødt med forståelse. For at mindske arbejdsbyrden hos bevillingshavere og DH, understregede DH i sin kommunikation de eksisterende muligheder for at foretage mindre justeringer af indhold og budget i bevillinger uden forudgående godkendelse, samt principiel opbakning til brug af projektmidler til indkøb af værnemidler, IT-udstyr og andet, der kunne muliggøre fortsat arbejde trods nedlukning og restriktioner.

Dertil kommer, at DH har videreformidlet information fra internationale myndigheder og den globale handicapbevægelse om COVID-19 og generelt hjulpet med opgradering af internetforbindelser og adgang til virtuelle platforme.

Partnerskaberne mellem danske handicaporganisationer og handicaporganisationer i det Globale Syd bygger i høj grad på det fysiske møde mellem mennesker, og rejseforbud og omlægning af al kontakt til online kommunikation var en mærkbar ændring. DH var hurtige til at tilbyde virtuelle fyraftensmøder, hvor medlemsorganisationerne kunne udveksle erfaringer og blive klogere på virtuel monitorering, der er beskrevet nærmere i kapitel 5.

Den virtuelle kommunikation har på sin vis bragt mange partnerne tættere sammen, da den giver mulighed for en hyppigere og bredere kontaktflade, der kan involvere flere dele af organisationerne både i Nord og i Syd. I samarbejdet med Syd er kommunikationen ikke længere begrænset til hovedkontoret i hovedstaden, men kan lettere involvere ansatte og frivillige ude i distrikterne. Sydpartnere har også bedre mulighed for at deltage i rådgivninger og møder eller i erfaringsudveksling på tværs af flere partnere. I Danmark er det blevet muligt at involvere flere og andre kolleger i møder med det Globale Syd og dermed bidrage til en større organisatorisk forankring af udviklingssamarbejdet. Den virtuelle kommunikation er stærk i bredden og svag i dybden, og kan derfor supplere og ikke erstatte det fysiske møde.

1.2 Et udpluk af eksempler på COVID-19 respons fra partnere i Syd

**SYNLIGGØRELSE AF
UDFORDRINGER FOR
MENNESKER MED
HANDICAP.**

**PÅVIRKNING AF DEN
OFFICIELLE
MYNDIGHEDSRESPONS I
EN MERE INKLUSIV
RETNING.**

**SIKRING AF
TILGÆNGELIG
INFORMATION OM
CORONA.**

**SIKRING AF
LIVSNØDVENDIGE
FORSYNINGER TIL
MENNESKER MED
HANDICAP OG ADGANG TIL
VÆRNEMIDLER.**

1.2.1 National Federation of the Disabled Nepal

I Nepal udgav handicapparaplyorganisationen, National Federation of the Disabled Nepal (NFDN), allerede i slutningen af marts en guideline, som beskrev hvad myndigheder, behandlere m.fl. skulle være opmærksomme på i relation til mennesker med handicap og COVID-19. Guiden bygger på retningslinjerne fra Verdenssundhedsorganisationen WHO og International Disability Alliance, samt NFDN's egne erfaringer. Det resulterede i, at en del af punkterne blev inkluderet i relevante ministeriers guidelines, hvor det blandt andet understreges, at mennesker med handicap skal have prioritet i forhold til uddeling af nødhjælp og COVID-19 information.

NFDN tog formidlingsrollen i egen hånd ved at producere let tilgængelig information om COVID-19 og formidling af myndighedernes officielle sundhedsråd. [Det skete blandt andet via informationsvideoer som denne](#). Videoen blev distribueret og delt blandt NFDN's ca. 350 medlemsorganisationer via e-mails.

NFDN og dens medlemsorganisationerne bidrog endvidere til at synliggøre de udfordringer mennesker med handicap mødte. De lavede et studie blandt 422 mennesker, med forskellige typer handicap, fra 61 af Nepals 77 distrikter og udgav på den baggrund en rapport. Den pegede blandt andet på, hvor kritisk situationen var i forhold til mangel på nødvendig medicin og værnemidler. Rapporten, der blev delt via 4000 e-mails, blev efterfølgende brugt af FN-organisationer og internationale civilsamfundsorganisationer til at gøre deres programmer mere inkluderende, ligesom NFDN efterfølgende støttede myndighederne i at tilpasse en hjælpepakke, så mennesker med handicap kunne få den nødvendige medicin, og sikre at eventuelle maduddelinger også vil nå ud til dem, der har allermost brug for det.

1.2.2 Ghana Federation of Disability Organisations

I Ghana mødtes handicapparaplyorganisationen, Ghana Federation of Disability Organisations (GFD), med Ghanas præsident, Nana Akufo-Addo, for at diskutere inklusionen af mennesker med handicap i den nationale beredskabsplan vedrørende COVID-19. Her var anbefalingerne fra International Disability Alliance også gavnlige, idet de var med til at understøtte de budskaber GFD kom med. Anbefalingerne blev ligeledes delt med medlemsorganisationer og GFD's regionale strukturer, så de kunne bruges aktivt i dialogen med lokale myndigheder. Vægten lå især på at sikre en tilgængelig kommunikation af myndighedernes COVID-19 respons.

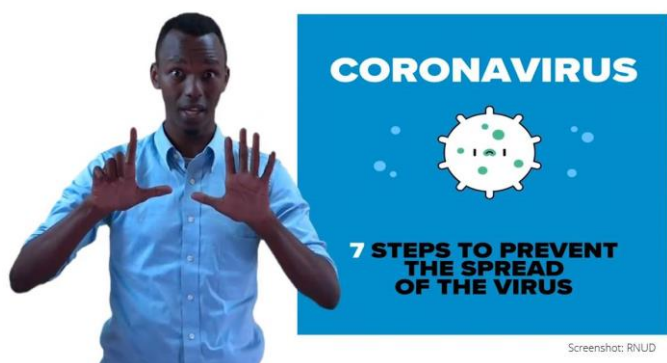
I Ghana lavede GFD et SMS-system, som de brugte til regelmæssigt at dele information med medlemsorganisationerne og deres medlemmer omkring COVID-19 situationen og regeringens tiltag. GFD havde også indslag i TV og radio for at få information og oplysning om mennesker med handicap ud til regering og den generelle befolkning.

1.2.3 Ghana Society of the Physically Disabled

I Ghana tog Ghana society of the Physically Disabled (GSPD) i Upper East Region tetten med at samle de lokale handicaporganisationer i en fælles COVID-19 indsats på tværs af fire distrikter i regionen. Der blev lavet oplysning på lokale sprog med radio-jingles og talkshows på lokalradioer målrettet mennesker med handicap. Den ghanesiske handicapparaplyorganisation og ledere fra GSPD i regionen samarbejdede om en telefonisk hotline, hvor mennesker, på tværs af handicap, både kunne stille spørgsmål og søge om akut hjælp til medicin og andre fornødenheder. Der blev distribueret sæbe, håndsprit og masker til de mest marginaliserede mennesker med handicap, som ikke havde mulighed for at købe det selv, samt hastende og nødvendig medicin og i ekstreme tilfælde madvarer. Endelig, blev der indkøbt beskyttelsesudstyr til de mennesker, der skulle distribuere hjælpen. Samarbejdet mellem de lokale handicapledere har ikke kun bidraget til at favne bredere og gøre indsatsen mere effektiv, men har også styrket regionsafdelingen i GSPD organisatorisk.

1.2.4 Rwanda National Union of the Deaf

Døveorganisationer har knoklet for at få tegnsprogstolkning af pressemøder og andre udmeldinger fra myndighederne, og har også selv har påtaget sig en stor rolle med at oversætte informationer til eget tegnsprog. Det gælder blandt andet Rwanda National Union of the Deaf (RNUD), der under nedlukningsperioden med udgangsforbud måtte søge om særlig tilladelse til at benytte deres kontor, så RNUD kunne optage videoklip med oversættelser af myndighedernes udmeldinger til rwandisk tegnsprog. RNUD oversatte endvidere den officielle video fra Verdenssundhedsorganisationen WHO, om 7 skridt til at forebygge COVID-19, til internationalt tegnsprog, så det kunne deles med døve over hele verden. [RNUD's oversættelse af WHO's officielle video til internationalt tegnsprog kan ses her.](#)

1.2.5 National Union of Disability Organisations in Rwanda

I Rwandas handicapparaplyorganisation, National Union of Disability Organisations in Rwanda (NUDOR), blev en kommunikations- og kampagnemedarbejder ansat til at sikre, at information om COVID-19 blev delt med handicapbevægelsen, og at handicapbevægelsens bekymring omkring statens utilgængelige information blev adresseret og gjort mere

tilgængelig for mennesker med handicap. I samarbejde med især døve og blindeorganisationerne resulterede det blandt andet i tegnsprogstolkning af Tv-transmitterede nyheder om COVID-19 og distribution af informationsmateriale.

Udover kommunikations- og fortalrollerollen har NUDOR mobiliseret midler til- og faciliteret uddelingen af nødhjælp via deres medlemsorganisationer og lokale netværk og strukturer. Det gælder i øvrigt også for paraplyorganisationerne i Ghana og Nepal. De fleste handicaporganisationer i Rwanda var i store træk afskåret fra at støtte deres medlemmer med undtagelse af de få tilfælde, hvor organisationerne fik særlig tilladelse til at rejse på tværs af regioner og distrikter på baggrund af en ansøgning om at yde humanitær assistance. NUDOR og et par af medlemsorganisationerne ansøgte hyppigt om sådanne tilladelser og uddelte assistance som maduddeling, når det blev tilladt. NUDOR implementerede også indsatser med støtte fra blandt andet United Nations Development Programme, German Ministry of Economic Cooperation and Development & Christoffel Blind Mission med fokus på fødevarehjælp, hvor NUDOR har fungeret som bindeleddet til mennesker med handicap.

1.2.6 Partnere til "Capacity Building of Emerging DPOs" i Uganda

I projektet "Capacity Building of Emerging DPOs" i Uganda blev en mindre bevillingsfond hurtigt omlagt, så projektets otte små partnere kunne søge om penge til COVID-19 respons i forhold til deres medlemmer i den ekstraordinære situation under nedlukningen. Nogle søgte om penge til uddeling af medicin eller fødevarehjælp, andre valgte at satse på øget oplysning om COVID-19 via lokalradio, eller opsøgende telefonsamtaler til medlemmer for at imødegå ensomhed og isolation. Fælles for organisationerne var, at støtten ikke kun var vigtig for deres medlemmer, men også har styrket legitimiteten af de deltagende organisationer.

2. Handicapbevægelsens engagement i det Globale Syd

Udviklings samarbejdet i partnerlande i det Globale Syd udgør fortsat kernen i det Globale Handicapprogram. Det dækker DH's samarbejde med tre handicap paraplyorganisationer i Nepal, Rwanda og Ghana, samt de mange indsatser støttet gennem Handicappuljen. I 2020 støttede Udenrigsministeriets bevilling til den danske handicapbevægelse et direkte samarbejde med i alt 72 forskellige partnere i Syd. Langt de fleste er handicapspecifikke organisationer på nationalt niveau, men også på provinsniveau, samt handicap paraplyorganisationer.

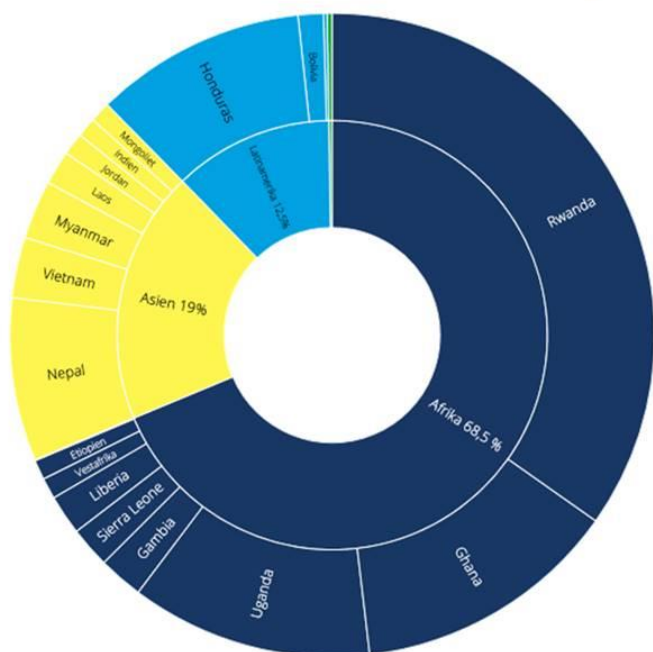
33,1
MIO. KR.
FORBRUGT I SYD

58
IGANGVÆRENDE
INDSATSER

22
LANDE MED
PARTNERSKABER

72
PARTNER-
ORGANISATIONER

LANDE FORDELT PÅ BELØB

HER ARBEJDER VI

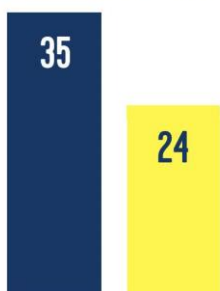
UGANDA · TANZANIA · SIERRA LEONE
RWANDA · LIBERIA · TOGO · NIGER
ELFENBENSKYSTEN · MALI · GHANA
GAMBIA · ETIOPIEN · MYANMAR
VIETNAM · NEPAL · MONGOLIET · LAOS
JORDAN · INDIEN · HONDURAS
BOLIVIA · GUATEMALA

I 2020 arbejdede den danske handicapbevægelse med nye og igangværende bevillinger i 22 forskellige lande i Øst- og Vestafrika, Asien, Mellemøsten og Latinamerika. Den højeste koncentration af projekter findes fortsat i Ghana, Rwanda, Nepal og Uganda, hvor DH også selv er eller har været engageret i partnerskab med den nationale handicap paraplyor-

ganisation. Der blev i alt forbrugt 33,1 mio. kr. på DH's projekter og bevillingerne i Handicappuljen i 2020. De fleste midler blev brugt i afrikanske partnerskaber, en femtedel i asiatiske og cirka en tiendedel i latinamerikanske partnerskaber.

Pandemien har sat tydelige spor på både planlagte og igangværende projekter i Handicappuljen. Mange igangværende projekter er blevet ramt af forsinkelser og omlægning af aktiviteter, der har ført til et lavere forbrug i 2020 end forventet, budgetrevisjoner og forlængelser af projekterne.

FORVENTEDE VS. REELLE ANTAL ANSØGNINGER

CORONA- RELATEREDE ÆNDRINGER

15
PROJEKT-
FORLÆNGELSER

7
BUDGET-
REVISIONER

Pandemien har også påvirket søgningen i Handicappuljen. DH forventede en rekordstor søgning i Handicappuljen – med forhåndstilsagn på 35 ansøgninger på tilsammen ca. 58,5 mio. kr. Det endte reelt på under det halve med 24 ansøgninger på i alt 25 mio. kr. hvoraf de 22 mio. kr. blev bevilget. Det skyldes dels de mange forlængelser af igangværende projekter, der har medført at mange nye ansøgninger dermed er blevet udsat eller nedskalleret til mindre og kortere projekter, som er lettere at planlægge sammen med partnerne på distancen. Desuden er især planer om projekter med nye partnere blevet ramt. Det var særdeles nye projekter og projekter med nye partnere, der blev udskudt. Planlagte ansøgninger fra mindre- og frivilligt baserede organisationer samt planlagte ansøgninger om nye indsatser blev således i mindre grad gennemført sammenlignet med planlagte ansøgninger til indsatser i veletablerede partnerskaber.

VERDENSMÅL ADRESSERET I ARBEJDET

Handicappuljens formål er retningsgivende for den type indsatser, der kan søges. Det kan blandt andet aflæses i de Verdensmål, puljens projekter adresserer. Mål 10 om reduceret ulighed er således det oftest adresserede Verdensmål i puljen, og dette var også tilfældet i 2020, hvor ni projekter adresserede netop dette mål. I alt blev 10 af de 17 mål adresseret, med mål 1, 3, 4 og 8 som de hyppigst forekommende.

3. Udviklingssamarbejdet i Handicappuljen

Trods COVID-19 og de mange udfordringer, pandemien bragte med sig, er der mange resultater at rapportere fra udviklingssamarbejdet i Handicappuljen. De fleste af de igangværende indsats i puljen var i 2020 udviklingsprojekter, og det er primært dem, vi udfolder denne gang. Vi zoomer ind på arbejdet med organisationsudvikling, fortalervirksomhed og empowerment, som hver udgør et delmål under mål 1. Resultaterne kommer både fra afsluttede og igangværende projekter i 2020. Det samlede overblik over resultaterne for 2020 findes i resultatrammen for handicapbevægelsens internationale udviklingssamarbejde (bilag 1).

3.1 Organisationsudvikling i handicaporganisationerne

**VIGTIGSTE
RESULTATER 2020**

ORGANISATIONSUDVIKLING

Foto: SAU

- 3700 FRIVILLIGE OG ANSATTE I BESTYRELSER, SEKRETARIAT OG LOKALAFDELINGER STØTTET.**
- MEDLEMSREGISTRERING INDGÅR NU I SAMARBEJDET MED 22 PARTNERE.**
- ALLE ANSØGERE AF HANDICAPPULJEN ARBEJDER NU MED AT STYRKE PARTNERES FINANSIELLE BÆREDYGTIGHED.**
- MERE END 10 PARTNERE HAR FÅET NYE DONORER.**
- DEN LOKALE FORANKRING ER STYRKET I BL.A. GAMBIA, SIERRA LEONE OG LIBERIA Gennem bedre strukturer, transparens og medlemsinddragelse.**
- NYE LOKALAFDELINGER ER BLOMSTRET OP I F.EKS. INDIEN OG UGANDA.**

Organisationsudvikling er fundamentet for Handicappuljens partnerskaber, da velfungerende, legitime, demokratiske og samarbejdende handicaporganisationer er forudsætning for rettighedsarbejdet. Organisationsudvikling indgår derfor i samarbejdet med alle partnere, men er kontekstafhængigt og ændrer sig gennem de forskellige faser af et partnerskab. I 2020 var der omfattende støtte til at videreudvikle demokratiske strukturer, kapacitetsopbygning og den administrative og strategiske udvikling hos partnerne i Syd.

3.1.1 Samarbejdet i handicapbevægelserne er blevet styrket

Udover handicapparaplyorganisationernes rolle med fremme samarbejdet i de lokale handicapbevægelser støttes samarbejdet også gennem indsats finansieret af Handicappuljen i lande, hvor DH ikke selv er til stede.

I Bolivia og Honduras finder et omfattende samarbejde lige nu sted mellem Dansk Handicap Forbund og ti partnere, der har til formål at styrke handicapbevægelserne i de to lande. Projektet, der omfatter en bredere vifte af handicaporganisationer i begge lande, lægger stor vægt på koordinering og læring mellem partnerne, ligesom der arbejdes med fælles udvalg for deres rettighedsarbejde.

I Mongoliet har handicaporganisationerne forenet deres kræfter i fortalrarbejdet. Det skyldes især etableringen af et nyt handicapforum, som lederen af Mongolian National Federation of the Blind (MNFB) i 2019 stod i spidsen for at etablere. Det nye handicapforum repræsenterer 50 ud af 70 handicaporganisationer i landet. MNFB har siden flyttet fokus i deres politiske arbejde fra blinde- og svagsynede til et bredere handicapfokus.

I Uganda fremmer indsatsen omkring handicapsport og levebrød samarbejdet både inden for handicapbevægelsen, men også i forhold til andre civilsamfundsorganisationer. Det sker gennem fællesmøder og netværk etableret som en del af projektet, der skaber et meget tæt samarbejde og erfaringsudveksling. Indsatserne er støttet af Parasport Danmark og Dansk Handicap Forbund.

3.1.2 Bedre demokratiske strukturer, lokal forankring og mere medlemsinddragelse

Dansk Blindesamfunds samarbejde med partnere i Gambia, Sierra Leone og Liberia viser vigtigheden af støtten til at etablere velfungerende demokratiske strukturer. Organisationernes arbejde har været præget af få ressourcer og manglende medlemsinddragelse, foruden en ebolakrise, der har affødt mistro og frafald samt disintegration af strukturerne. Udviklingen er vendt ved at styrke de demokratiske strukturer gennem træninger, valg af ledere og indførelsen af regelmæssige medlemsmøder. Det har haft stor betydning for ledelsen, åbenheden omkring organisationernes arbejde og medlemmernes tiltro og opbakning. I Liberia er medlemstallet mere end fordoblet i projektdistrikterne, mens medlemsmøder hver anden måned i Sierra Leone også har ført til en øget involvering og interesse fra lokale myndigheder.

En af de store udfordringer i udviklingssamarbejdet er at udbrede de gode tiltag i lokalafdelingerne, da der mange steder kun er relativt få velfungerende lokalafdelinger, der både formår at lave medlemsaktiviteter og effektivt fortalrarbejde. Her er mainstreaming en vigtig strategi. Arbejdet med medlemsregistrering som et middel til en mere effektiv inddragelse af medlemmerne har desuden fået en voksende bevågenhed, og indgår nu i samarbejdet med 22 sydpartnere. Det er et emne, vi forventer at se nærmere på i 2021.

Nedlukninger har med succes rykket medlemsaktiviteter over i det virtuelle rum. I Uganda etablerede SINDs partner en hotline med psykosocial rådgivning som alternativ til det opsøgende arbejde. I Vietnam oplevede dødeorganisationen at nå hundredevis af medlemmer via livestream på sociale medier, sammenlignet med fysiske søndagsmøder hvor blot 30-40 deltagere. Platformens muligheder for at engagere sig gennem likes og kommentarer viste sig også som et godt værktøj til dialog. I Bolivia har Dansk Handicap Forbunds partnere forbedret kommunikationen gennem sociale platforme, der har skabt øget deltagelse og kontakt mellem landsorganisationen, lokalafdelingerne og det enkelte medlem.

3.1.3 Finansiell bæredygtighed

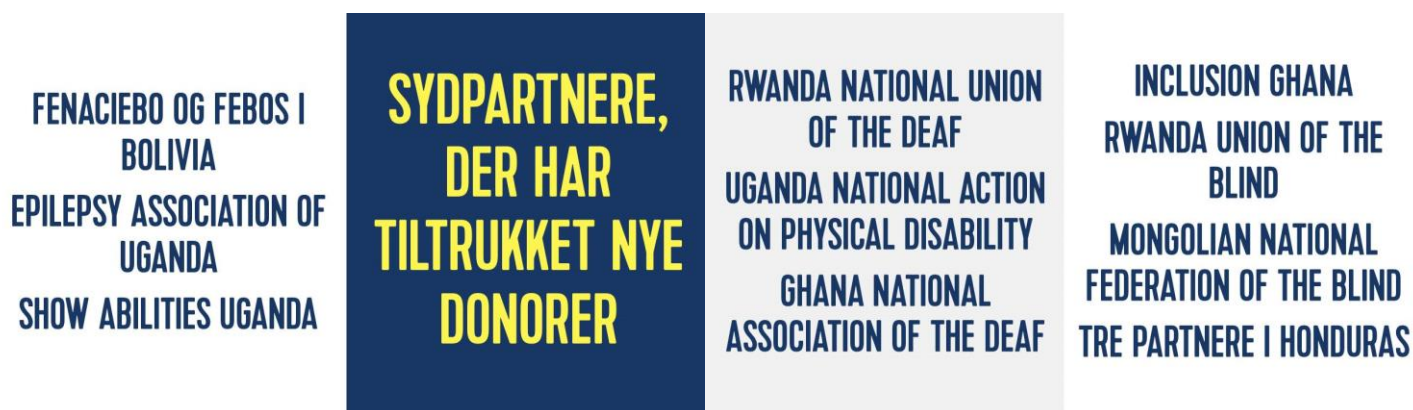
Finansiell bæredygtighed er fortsat en stor udfordring for sydpartnere i udviklingssamarbejdet. Det gælder i højere grad for medlemsorganisationerne end paraplyorganisationerne, der ofte har flere ressourcer og lettere ved at tiltrække donorer. Styrkelsen af finansiell bæredygtighed indgår derfor som en vigtig målsætning i mange af Handicappuljens projek-

ter, især i de længerevarende partnerskaber. Støtten til fundraising indebærer typisk organisatoriske tiltag som etablering af en fundraisingkomité, udvikling af en strategi for fundraising eller økonomisk bæredygtighed, planer med ambitiøse målsætninger og en klar rollefordeling. Tiltagene skal sikre at området gives prioritet i organisationen.

Der gives også støtte til at partnerne kan få udarbejdet en kortlægning af donorer, træning i at skrive gode ansøgninger og ekstern støtte fra eksempelvis en konsulent til kvalitetssikre nye ansøgninger. I Mongoliet har Dansk Blindesamfunds partner eksempelvis konsulteret en tidligere ambassadeansat, en lærer, repræsentanter fra kvindeorganisationer samt en IT specialist for at højne kvaliteten af deres ansøgninger. I Honduras indeholder Dansk Handicap Forbunds projekt et helt kursusforløb opbygget på moduler, der skal sikre projektformulering på højt niveau.

3.1.4 Diversificering af indtægter

Igen i 2020 har partnere knoklet for at etablere nye donorpartnerskaber og skabe flere indtægtskilder. Det har især betydning at få støtte fra store institutionelle donorer, der har flere ressourcer at bevilge og en tendens til at forlænge indsatsen med civilsamfundsorganisationer, når først samarbejdet er blevet etableret.

Anstrengelserne har for mange båret frugt. Netop pandemien ser ud til at have åbnet finansieringsmuligheder hos nye eller større donorer. Mens nogle af bevillingerne er kommet i stand ved at søge til en opslået frist, er mange hjulpet på vej af relationsarbejde fra karismatiske ledere, deltagelse i faglige netværk og samarbejde med relevante aktører udenfor handicapbevægelsen.

Den ugandiske epilepsiforening, Epilepsy Association of Uganda (ESAU), har eksempelvis indgået samarbejde med to store civilsamfundsorganisationer, Aga Khan Foundation og Light for the World, om at inkludere personer med epilepsi som målgruppe i deres programmer og aktiviteter. Det vil ikke kun gavne personer med epilepsi, men også få en vigtig betydning for anerkendelsen af ESAU og deres fundraisingspotentiale. Også Uganda National Action on Physical Disability har taget initiativ til at skabe et netværk om medlemmernes levebrød med inddragelse af både handicaporganisationer og relevante civilsamfundsorganisationer. Det er en god måde for handicaporganisationerne at skabe synlighed omkring deres arbejde, og har vist sig at have en positiv sideeffekt i forhold til at tiltrække flere midler.

Mange organisationer oplever dog stadig udfordringer forbundet med fundraising. Det fylder hurtigt meget i det daglige arbejde i både tid og penge, som ofte går fra projektimplementeringen, og kan spænde ben for organisationens strategiske fortaler- og relationsarbejde. Mange partnerne adresserer dette ved også at rejse midler på andre måder, som

kan bidrage til at dække deres faste omkostninger. Det gælder alt fra medlemskontingenter, fundraisingsarrangementer, bidrag fra lokale virksomheder og indkomstdækkende virksomhed. Hos Inclusion Ghana har man eksempelvis lavet en strategi for at mobilisere ressourcer, der blandt andet satser på at rejse midler gennem crowd sourcing. Hos Mongolian National Federation of the Blind genererer flere små virksomheder midler til organisationen. Virksomhederne tæller blandt andet en erhvervsskole, caféer, en børnehave, flere massagecentre og en butik.

Der er også mange tiltag til at generere indkomst i lokalafdelinger. I lande, hvor der er afsat penge i kommunebudgetter til handicaparbejdet, er en vigtig strategi at organisere sig for at kunne søge penge i de lokale budgetter. Andre steder er fortalervirksomheden overfor lokale politikere og embedsfolk en vigtig strategi for at få allokeret midler. Mange lokalafdelinger laver også tiltag mere ad hoc for at få lokale virksomheder til at donere penge eller varer – især til specifikke arrangementer. Hos Show Abilities Uganda har man eksempelvis trænet ledere og medlemmer i projektdistrikterne i at producere og sælge sæbe for at generere penge til aktiviteter lokalt.

3.2 Fortalervirksomhed overfor beslutningstagere

**VIGTIGSTE
RESULTATER 2020**

FORTALERVIRKSOMHED

Foto: SAU

- FORTALERARBEJDE GENNEFØRT MED 93 ANSVARS-HAVERE PÅ NATIONALT NIVEAU, F.EKS. REGERINGER, MYNDIGHEDER, PARTIER OG OFFENTLIGE INSTITUTIONER.**
- ETABLERING AF HANDICAPKOORDINERINGSKOMITÉER I 645 UD AF 753 KOMMUNER I NEPAL SAMT FIRDOBLING AF OFFENTLIGE RESSOURCER TIL OMRÅDET.**
- RATIFICERING AF MARRAKESHTRAKTATEN I RWANDA.**
- LOV OM MENTAL SUNDHED IVÆRKSAT I UGANDA.**
- LOV OM BLINDESTOK OFFENTLIGGJORT OG POLITIK OM INKLUSIV UDDANNELSE VEDTAGET I SIERRA LEONE.**
- VALGSTEDER OG -HANDLING GJORT TILGÆNDELIG I MYANMAR.**

En kerneopgave for handicapbevægelserne er at skabe opmærksomhed om og holde beslutningstagere ansvarlige for at sikre en rettighedsbaseret og bæredygtig udvikling, der omfatter mennesker med handicap. Ikke alle resultater har materialiseret sig endnu. Det illustrerer dog, at handicaporganisationerne involveres i nye processer og ses som relevante og legitime partnere for ansvarshavere. Også her har pandemien besværliggjort arbejdet, og mange steder har COVID-19 overtaget dagsordenen i en sådan grad, at det har været svært at skabe opmærksomhed om andre politikområder. Året har alligevel budt på vigtige fremskridt og milepæle i fortalervirksomheden, der uddybes her.

3.2.1 Fortalerarbejdet på nationalt niveau

Evnen til at kunne influere lovgivning og policyprocesser er en vigtig faktor for at kunne skabe forandringer, der potentielt kan nå ud til alle mennesker med handicap i et givent land. På nationalt niveau har fortalerarbejdet i 2020 dækket et meget bredt spektrum af ministerier og offentlige instanser.

I Gambia har blindeorganisationen haft succes med fortalerarbejdet. Her er den offentlige støtte til organisationens blindeskole for første gang blevet formaliseret og dermed fremtidssikret. For første gang er blindeorganisationen desuden blevet konsulteret og aktivt involveret i finanslovsforhandlingerne sammen med resten af handicapbevægelsen. I Myanmar har blindeorganisationen i forbindelse med valget i november 2020 samarbejdet med den nationale valgkomité, socialministeriet og blindeskolen om at sikre 11 tilgængelige valgsteder for blinde og svagsynede, herunder stemmesedler og valgmateriale i punktskrift, oplysningskampagner mm.

I Uganda, hvor der eksisterer ungdomsråd fra landsbyniveau og til nationalt niveau, er 123 unge med handicap nu blevet inkluderet i strukturerne på distriktsniveau og en på nationalt niveau takket være en indsats fra Show Abilities Uganda. Det betyder, at repræsentanter for unge med handicap er begyndt at blive inviteret med til konsultationsmøder, eksempelvis med civilsamfundsorganisationer og sundhedsministeriet omkring sundhedsydelse.

Også i Uganda oplever Uganda National Action for Physical Disability (UNAPD) løbende vigtige fremskridt i arbejdet med at fremme tilgængeligt byggeri. I 2020 har ministeriet for beskæftigelse og transport udsendt et cirkulære til alle kommuner, og pålagt dem at få oprettet de kontrolkomitéer som byggeloven fra 2013 foreskriver. Alle kontrolkomitéer skal have en handicaprepræsentant, og UNAPD gik i tæt samarbejde med det nationale handicapråd om at udarbejde udvælgelseskriterier, der skal sikre, at handicaprepræsentanterne har den fornødne kapacitet. Endvidere har det nationale bygningstilsyn integreret forslag fra UNAPD i udviklingen af en officiel checkliste, der skal benyttes i arbejdet med at sikre fysisk tilgængelighed i alle offentlige bygninger i landet.

3.2.2 Handicapkonventionen bruges aktivt i fortalervirksomheden

Rapporteringsprocesserne omkring Handicapkonventionen bliver i stigende grad brugt som et vigtigt redskab i fortalerarbejdet. Mens de store slag efter Handicapkonventionens vedtagelse i 2007 gik på at få regeringer til at underskrive og ratificere konventionen og dens tillægsprotokoller, har næste slag været at få konventionens bestemmelser afspejlet i de nationale lovgivninger. Her har rapporteringsprocesserne vist sig at være en effektiv løftestang både til at få specifikke handicapsspørgsmål på agendaen og til efterfølgende at holde regeringen fast på handicapkomitéens anbefalinger.

I Rwanda er Marrakeshtraktaten omsider blevet ratificeret, blandt andet efter intensivt lobbyarbejde fra Rwanda Union of the Blind. Der kom et momentum med eksaminationen af Rwanda i 2019 hos handicapkomitéen i Geneve, som RUB benyttede sig af. Traktaten er af særlig betydning for blinde og svagsynede, da den indfører undtagelser fra og indskrænkninger i de normale ophavsretsregler, hvilket giver lettere adgang til publiceret materiale i et tilgængeligt format.

I Uganda er den kommende rapporteringsproces, planlagt til 2022, en motiverende faktor for at få udarbejdet regulativer i forbindelse med den nye lov om mental sundhed fra 2019. I arbejdet med at implementere den nye lov har Mental Health Uganda i øvrigt oplevet en større interesse for psykisk sundhed og fremskridt som følge af COVID-19, der har

øget opmærksomheden omkring deres sag og skabt en styrket platform for fortalerarbejdet. Af særlig betydning er fremskridt i forhold til forebyggelse og rehabilitering i lokalsamfundet.

3.2.3 Fortalerarbejdet på lokalt niveau

Vedtaget lovgivning og politik på nationalt niveau bliver ikke nødvendigvis udmøntet lokalt. Derfor er fortalerarbejdet også essentielt på lokalt niveau, hvor implementering skal sikres for at skabe reelle forandringer. Også på lokalt niveau er en stor og forskelligartet skare af ansvarshavere fra distrikt- til landsbyniveau søgt påvirket eller etableret et samarbejde med. Det gælder både lokale ledere, embedsværk, andre offentlige instanser og serviceudbydere.

I 2020 har partnerne arbejdet med mange initiativer på lokalt niveau. COVID-19 har også spillet en rolle her, hvor det mange steder er lykkedes at bidrage til COVID-19 håndteringen både ved at rejse midler lokalt og ved at lave lobbyarbejde i forhold til nødhjælp uddelt af myndigheder og civilsamfundsorganisationer.

I Honduras lykkedes det Dansk Handicap Forbunds partnere at få syv kommuner til at vedtage lokale forordninger og igangsætte indsatser om tilgængelighed. Derudover har lokalafdelingerne fremsendt ikke mindre end 68 konkrete forslag til deres respektive kommuner. I Uganda har SINDs partner, Mental Health Uganda, lavet en samarbejdsaftale med myndighederne i hovedstaden om at huse to drop-in centre for kvinder med psykosociale problemer.

3.3 Empowerment af mennesker med handicap

**VIGTIGSTE
RESULTATER 2020**

EMPOWERMENT

Foto: Hanoi Association of the Deaf

26.000 MENNESKER MED HANDICAP ER NÅET DIREKTE GENNEM HANDICAPPULJENS OG DH'S PROJEKTER.

LIDT FLERE KVINDER END MÆND ER NÅET. HERAF ER TRE UD AF FIRE VOKSNE, OG EN UD AF FIRE BØRN ELLER UNGE.

4.600 FAMILIER ER NÅET GENNEM HANDICAPPULJENS OG DH'S PROJEKTER.

Empowerment af mennesker med handicap og deres familier udgør det tredje og sidste delmål for arbejdet i Syd. Det er et essentielt parameter, der ofte er en forudsætning for, at mennesker med handicap kan spille en aktiv rolle i deres

personlige udvikling og i udviklingen af deres organisationer og det omkringliggende samfund. Empowerment dækker over mange forskellige typer tiltag, fra kortere og mere enkeltstående tiltag som deltagelse i medlemsmøder, generalforsamlinger eller fejring af den internationale handicapdag, til mere omfattende og længerevarende indsatser af væsentlig betydning for de deltagendes liv. Fælles for mange af sidstnævnte er, at de er livsomvæltende.

I 2020 nåede Handicappuljens og DH's projekter tilsammen cirka 26.000 mennesker med handicap og mere end 4.600 familier. Indsatserne har nået nogenlunde lige mange kvinder og mænd, men kønsfordelingen varierer en del mellem projekterne og medlemsorganisationerne. Det er tydeligt, at det kræver et særligt fokus, at få kvinderne med i samme omfang som mændene. Undtagelsen er de indsatser, der når familier, hvor det er betydeligt lettere at engagere mødre end fædre til børn med handicap. Aldersfordelingen afspejler det faktum, at mange ikke fødes med et handicap, men erhverver et eller flere handicap i løbet af livet i forbindelse med eksempelvis ulykker, sygdom, psykisk belastning og alderdom. Andelen af mennesker med handicap stiger derfor markant med alderen. Både DH og medlemsorganisationerne er opmærksomme på vigtigheden af at sikre diversitet i gruppen af medlemmer, der nås i indsatserne, både i forhold til køn, alder og graden af handicap.

3.3.1 Empowerment der skaber forandringer for livet

Hos Dansk Blindesamfund indgår en central form for empowerment i næsten alle deres partnerskaber, nemlig træning af blinde og svagsynede i orientering og mobilitet, hvor mennesker med synshandicap lærer at bruge den hvide blindestok. Træningen suppleres af træning i basale færdigheder for at kunne deltage i gøremål som madlavning, rengøring mv. i hjemmet. Blindeorganisationerne er ofte den eneste instans i partnerlandene, som tilbyder den form for empowerment og rehabilitering som 1019 blinde og svagtseende fik glæde af i 2020. Erfaring fra Dansk Blindesamfunds partnere i Asien og Afrika viser, at træningen har en enorm betydning for deltagerne, der beskriver den som livsændrende i og med, at personerne efterfølgende opnår mere uafhængighed, respekt og inklusion i familie og lokalsamfund. Træningen er dog ressourcekrævende, da den foregår en-til-en, og sammen med partnerne afprøver Dansk Blindesamfund derfor forskellige tilgange for at kunne nå flere og lave bedre opfølgning på træningerne.

Empowerment opstår også som led i fortalrarbejdet. Alene det at konfrontere lokale ansvarshavere med ønsker og behov kan være en betydelig sejr i sig selv. Det viser erfaringerne fra epilepsiforeningen i Uganda, hvor ledere af de lokale epilepsiafdelinger tilsammen har afholdt 22 møder med lokale programmedarbejdere. Det er et stort skridt at fortælle nogen, at man er epileptiker, da der er meget stigma forbundet med epileptiske anfald.

BLINDE OG SVAGSYNEDE HAR FÅET ADGANG TIL 199 OFFENTLIGE YDELSER SOM MEDICINKORT, TOGKORT OG BOLIGSTØTTE I INDIEN.

1065 MENNESKER MED HANDICAP ENGAGERET I 12 SPORTSGRUPPER OG 3 MILITÆRAFDELINGER.

216 MENNESKER MED OG UDEN HANDICAP INDGÅR NU I LÅNE- OG INVESTERINGSGRUPPER I GHANA, OG HAR BL.A. STARTET HØNSEOPDRÆT.

DØVE UNGE KVINDER HAR FÅET KENDSKAB TIL RETTIGHEDER OG SEKSUELT MISBRUG I VIETNAM.

4. DH's partnerskaber med handicapparaplyorganisationer

DH samarbejder fortsat med National Union of Disability Organisations in Rwanda (NUDOR) i Rwanda, Ghana Federation of Disability Organisations (GFD) i Ghana og National Federation of the Disabled Nepal (NFDN) i Nepal.

4.1 Tværgående temaer i DH's partnerskaber i 2020

4.1.1 Nye tendenser i projektsamarbejdet

DH's projektstøtte til handicapparaplyorganisationer i Syd har længe indeholdt elementer af både organisationsudvikling, fortalervirksomhed samt arbejdet med at gøre strategiske serviceydelser mere inklusive for mennesker med handicap. I takt med at eksisterende projekter afsluttes fokuseres støtten i højere grad på fortalrarbejdet og rollen som paraplyorganisation herunder en styrket kapacitetsudvikling og samarbejde i handicapbevægelsen. Arbejdet med konkrete serviceudbydere og indsatser for mennesker med handicap og deres familier varetages i stedet af DH's medlemsorganisationer og deres partnere. Det ses tydeligt i projektudviklingen med handicapparaplyorganisationerne i Nepal og Ghana i det forløbne år.

I alle lande er der gode eksempler på, hvordan DH støtter en aktiv involvering af partnernes medlemsorganisationer i forskellige nøgleopgaver og processer. I Rwanda har opgaven med at lave en partnerskabsaftale aktivt involveret alle medlemsorganisationer gennem hele processen. I Ghana blev der i 2020 udarbejdet en plan for fortalervirksomheden, som skal guide det fælles fortalrarbejde i handicapbevægelsen. Processen var designet som en samskabelsesproces med stor involvering af GFD's ni medlemsorganisationer, der alle sidder med i GFD's komité på fortalervirksomhedsområdet. I Nepal er der i det nye projektsamarbejde et langt stærkere fokus på medlemsorganisationernes fortal- og monitoreringsrolle på lokalt niveau, og betydelige ressourcer afsat til kapacitetsopbygning. Endvidere har den virtuelle planlægning gjort det muligt at inddrage både NFDN's provinsstrukturer og medlemsorganisationer i provinserne.

4.1.2 Styrket fokus på partnerskaber med partnerskabsaftaler

I Ghana og Rwanda er der i 2020 udarbejdet partnerskabsaftaler, som blandt andet udspringer af den fælles partnerskabspolitik for den danske handicapbevægelses udviklingssamarbejde, der også blev færdig i 2020. Processen blev grebet lidt forskelligt an, men begge aftaler er udarbejdet ud fra en skabelon tilhørende den nye partnerskabspolitik. De to aftaler indeholder derfor de samme elementer med principper for partnerskabet, beskrivelse af roller, ansvarsområder og bidrag, en ramme for årlige refleksionsmøder og forpligtelse på et større review af partnerskabet hvert fjerde år.

I Ghana blev processen sparket i gang med en evalueringsdialog omkring to tidligere partnerskabsaftaler, som det viste sig ikke er blevet brugt i praksis efter de først var underskrevet. I den nye partnerskabsaftale er der derfor konkrete planer for løbende refleksion og opfølgning. Arbejdet med en ny aftale var forankret hos DH's landeansvarlige og GFD's direktør, som sørgede for dialog med deres respektive organisatoriske bagland. Processen forløb over en periode på seks måneder, og var samtidig med til at opbygge en god og tæt relation, også selvom det hele foregik virtuelt.

I Rwanda er det første gang, der er udarbejdet en partnerskabsaftale. Processen her var mere omfattende og med hjælp fra en ekstern konsulent samt direkte involvering af alle NUDORs medlemsorganisationer. Da paraplyorganisationens tidligere ageren har bidraget til konflikter, ligger både NUDOR og DH vægt på, at medlemsorganisationerne bliver

hørt og inddraget, når der skal koordineres eller udvikles nye strategier. Der blev derfor afholdt flere workshops i Rwanda med deltagelse af NUDOR og medlemsorganisationer – både med og uden DH. Medlemsorganisationernes bidrag er således også afspejlet i aftalen, eksempelvis omkring roller, ansvarsområder og bidrag.

4.1.3 Læring og erfaringsudveksling

Et nyt tiltag, som blev muliggjort af den nye virtuelle virkelighed, var en øget kontakt og læring på tværs af DH og de tre partnere. Det blev skudt i gang med en virtuel workshop om rapporteringsprocessen omkring Handicapkonventionen. Ghana skal i gang med at skrive civilsamfundsrapporten, og den vigtige læring, som både DH selv og partnere i Nepal og Rwanda har opbygget, blev delt med GFD's sekretariat og paraplyorganisationens medlemsdrevne komité på workshoppen. Der er stor interesse for også fremadrettet at sikre tværgående læringsdeling og erfaringsudveksling.

Det har været dyrt at etablere gode internetforbindelser, ligesom det har taget tid for partnerne at blive fortrolige med Zoom og Teams. Investeringen har dog båret frugt, da den virtuelle dialog muliggør en hyppigere kommunikation og bredere involvering af aktører. Det gælder ikke kun i forhold til eksterne aktører, men også internt. I Nepal var de syv nye provinskontorer eksempelvis forbeholdne overfor Teams i starten, men nu afvikler projektkoordinatoren i NFDN møder med alle provinskontorer online. Året har vist, at det er muligt at lave online monitoreringsbesøg og at deltage i en workshop over flere dage uden at være fysisk til stede – noget vi før ikke havde troet muligt. Det vil også betyde, at partnerbesøg i Syd fremover kan forberedes og afstemmes bedre inden afrejse, så tiden ude bliver mere effektiv.

4.2 National Federation of the Disabled Nepal

UDVIKLINGEN AF ET NYT 4-ÅRIGT PROJEKT SAMMEN MED FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISATION.

STYRKET PROVINSSTRUKTUR, PÅVIRKNING AF MYNDIGHEDER SAMT FLERE MIDLER TIL HANDICAPOMRÅDET.

POLITISK PRES FOR AT OPRETTE HANDICAPRÅD I KOMMUNERNE.

INPUT TIL FORBEREDELSE AF BEFOLKNINGSTÆLLING.

DONORHARMONISERING MELLEM FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISATION OG DH.

HÅNDTERING AF COVID-19, HERUNDER INDSAMLING AF DATA OM MENNESKER MED HANDICAP OG INKLUSION I REGERINGSPROGRAMMER.

4.2.1 Nyt fælles projekt udviklet sammen med den norske handicapparaplyorganisation

En vigtig milepæl i 2020 for samarbejdet med National Federation of the Disabled Nepal (NFDN) er udviklingen af et nyt fællesprojekt, der løber fra 2021 til 2024. Denne gang ikke kun mellem NFDN og DH, men også med DH's norske søsterorganisation Funksjonshemmedes Fellesorganisation (FFO). FFO og DH har siden 2009 arbejdet side om side i partnerskab med NFDN, hvor DH i mange år støttede arbejdet på nationalt og lokalt niveau, mens FFO støttede arbejdet med regionsstrukturen. Da Nepal i 2015 fik vedtaget en ny grundlov, der førte til en føderal stat med syv provinser med mere selvstændige regeringer og ministerier, var der behov for at NFDN ligeledes ændrede struktur til en tilsvarende. En ekstern evaluering af samarbejdet i 2016 gjorde det klart, at det ikke var bæredygtigt for NFDN at skabe en struktur på et administrativt niveau under regionerne, nu provinserne. DH har siden advokeret for bæredygtigheden i, at NFDN spiller en mere aktiv rolle i at styrke sine medlemsorganisationer til at arbejde lokalt, mens NFDN selv skal være stærke på provins- og føderalt niveau. Det er netop formålet i det nye projekt, hvor FFO og DH sammen støtter NFDN's arbejde med de syv provinsstrukturer. De skal dels styrkes i deres fortaleral arbejde og den politiske monitorering, men NFDN skal også kapacitetsopbygge medlemsorganisationer i hver provins til at løfte opgaven med at informere lokale myndigheder om handicaploven og monitorere, at de muligheder og rettigheder, den giver, rent faktisk implementeres lokalt.

Planlægningen har taget tid, da det er et komplekst projekt og projektudviklingen faldt sammen med pandemien. Omvendt har den virtuelle planlægningsproces vist sig at byde på nye muligheder for en bredere involvering. De tre projektpartnere har alle deltaget i hele processen, hvilket har skabt stort ejerskab til projektet, mens den virtuelle kapacitet, som var opbygget i NFDN's struktur, blev brugt til løbende at sparre med provinser og medlemsorganisationer.

Projektet er et positivt skridt i retning af mere donorharmonisering. Selvom FFO og NFDN allerede startede et nyt projekt for et år siden, er det lykkedes at omforme det bilaterale projekt til et fælles projekt med fælles resultatramme, budget, afrapportering mv. Derudover er der en stor vilje blandt flere af NFDN's øvrige partnere til at koordinere implementeringen af forskellige projekter og støtte NFDN i at udvikle et årligt globalt budget og en 5-årig strategi for organisationsudviklingen og fortalervirksomheden.

4.2.2 Styrket provinsstruktur, flere midler og handicapråd i kommunerne

NFDN har styrket kapaciteten i sin provinsstruktur, og handicapbevægelsen oplever, at det har givet resultater i form af mere lydhørhed blandt provinsmyndighederne sammenlignet med 2019. Alle provinsmyndigheder har i deres årsplaner indarbejdet forslag fra NFDN til inklusion af mennesker med handicap. Endvidere blev der i 2020 allokert markant flere midler til mennesker med handicap i de relevante budgetter på provinsniveau. Budgettet for handicaparbejdet og ydelser til mennesker med handicap er næsten firdoblet fra 2019 til 2020 fra ca. 10 mio. kr. til knap 39 mio. kr.

Den nepalesiske handicaplov foreskriver, at alle kommuner skal etablere et råd, hvor handicapområdet koordineres. Udover myndighedspersoner skal rådet rumme fire repræsentanter fra handicapbevægelsen. Rådet skal vejlede lokale myndigheder og relevante institutioner om blandt andet tilgængelighed ved offentlige bygninger og indsamling af statistik om mennesker med handicap. Rådet skal derudover være med til at sikre, at lovgivningen overholdes og, at mennesker med handicap opnår deres rettigheder. NFDN presser hårdt på politisk for, at kommunerne får etableret disse råd. I 2020 blev yderligere 234 handicapråd konstitueret, hvilket betyder, at der på to år er handicapråd i 645 af i alt 753 kommuner.

4.2.3 Bedre data om mennesker med handicap

For at få et mere retvisende billede af mennesker med handicap og deres situation i Nepal, i forbindelse med en befolkningstælling planlagt til midten af 2021, har NFDN intenst lobbyet det nationale statistiske bureau for at inkludere spørgsmålene fra Washington Group i befolkningstællingen. Det er desværre ikke lykkedes, men statistikbureauet har involveret NFDN i træningen af optællerne til befolkningstællingen. NFDN har bidraget med viden om mennesker med handicap, hvordan data skal indsamles, identificeringen af forskellige typer handicap samt lagringen af denne viden via koder, som identificerer de enkelte handicap. På baggrund af en træning-af-trænere-tilgang har NFDN sørget for, at 310 mennesker med handicap blev klædt på til at træne i alt 8000 officielle supervisorer i provinserne.

4.3 Ghana Federation of Disability Organisations

4-ÅRIGT BESKÆFTIGELSESPROGRAM AFSLUTTET.

NY PARTNERSKABSÅFTELE INDGÅET.

BESKÆFTIGELSE BLANDT MENNESKER MED HANDICAP FREMMET GENNEM SAMARBEJDE MED UDDANNELSESINSTITUTIONER, REKRUTTERINGSFIRMAER, SAMT ARBEJDEGIVERE I GHANA.

PLAN FOR FORTALERARBEJDET PÅ PLADS, OG DEN INTERNE HANDICAPKOMITÉ STYRKET.

MENNESKER MED HANDICAP ENGAGERET SOM VALGOBSERVATØRER UNDER PRÆSIDENTVALG.

BESKEDSYSTEM ETABLERET MED CORONAINFORMATION TIL MENNESKER MED HANDICAP, MØDE MED PRÆSIDENTEN OG INDSLAG I TV OG RADIO.

4.3.1 Beskæftigelsesprogrammet afsluttet efter fire år

DH har gennem de sidste fire år samarbejdet med Ghana Federation of Disability Organisations (GFD) om et program, der skal fremme beskæftigelse af mennesker med handicap. Programmet havde fire udviklingsmål: 1) at få en gruppe mennesker med handicap i beskæftigelse, 2) at få en række arbejdsgivere til at forstå mulighederne i at ansætte mennesker med handicap, 3) udarbejde politikker for inklusion, fortalervirksomhed og samarbejde med regeringen for udvikling af politik for inklusiv beskæftigelse og lighed i beskæftigelse samt 4) general oplysning blandt befolkningen.

Det direkte arbejde med mennesker med handicap inkluderede bl.a. CV- og jobsøgningskurser, praktikforløb og mentorordning – de sidste to implementeret af GFD. Praktikdelen viste sig at være en stor succes, hvor praktikanterne selv

blev bevidste om deres eget værd, mens arbejdsgiverne fik mulighed for at blive fortrolige med deres medarbejdere og deres handicap. Eksemplerne blev brugt som rollemodeller til at bane vejen for andre, åbne nye døre og lave bedre case-baseret oplysningsarbejde.

GFD arbejdede dog langt fra alene. Gennem strategiske samarbejder og partnerskaber fik GFD opbygget et større netværk og gode kontakter til aktører på beskæftigelsesområdet. Via dialog, orienteringsmøder og større arrangementer har GFD formået at sætte inklusion på dagsorden hos en række uddannelsesinstitutioner, herunder studenterrådgivningerne, arbejdsgivere og arbejdsgiverorganisationen. Samarbejdet med fire rekrutteringsfirmaer har også været vigtigt. Selvom kun et af firmaerne har udviklet en separat database for mennesker med handicap og underskrevet et samarbejdsaftale med GFD, så er de tre andre også blevet langt mere bevidste om behovet og mulighederne for inklusion.

Afslutningen af beskæftigelsesprogrammet var også afslutningen på DH's sidste projekt, der direkte involverede mennesker med handicap. Men arbejdet inden for beskæftigelsesområdet fortsætter. Fremadrettet vil GFD fokusere på sin kerneopgave, der er at styrke paraplyorganisationen som spydspids for handicapbevægelsen. Det indebærer medlemsorganisering, kapacitetsudvikling og fortalervirksomhed på blandt andet beskæftigelsesområdet. Efter afslutningen af programmet gav DH projektstøtte til et mindre overgangsprojekt, der skulle sikre den endelige udfasning af de konkrete beskæftigelsesaktiviteter, give GFD mulighed for at fortsætte arbejdet med politikpapiret om lighed i beskæftigelse og gennemføre forberedende arbejde for et nyt længerevarende projekt.

4.3.2 Ny plan skal guide fortalervirksomheden

Et helt centralt arbejde i 2020 var udarbejdelsen af en plan for fortalervirksomheden, som skal guide det fælles fortalerearbejde de næste år. Processen blev faciliteret af en ekstern konsulent, der fik til opgave at tage GFD i hånden gennem hele processen for at sikre læring undervejs. Konsulenten indledte processen med en medlemsundersøgelse med individuelle interviews, faciliterede fælles møder og understøttede sekretariatet i udvikling af den fælles plan. Det var en samskabelsesproces med stor involvering fra GFD's ni medlemsorganisationer, der alle sidder med i GFD's komité på fortalerrådet. Processen mandede ud i to konkrete produkter: en plan for fortalerearbejdet i 2021-2022 samt et værktøj til at planlægge og monitorere fortalerearbejdet.

Det var første gang GFD var involveret i en udviklingsproces, hvor målet i lige så høj grad var læringen undervejs som det endelige produkt. Det mødte stor begejstring både i GFD's sekretariat og blandt de deltagende medlemsorganisationer.

Medlemmerne følte sig hørt og inddraget, og kan se deres egne aftryk i den endelige plan. Sådant en proces kræver stor tålmodighed og tæt opfølgning fra konsulentten, der også endte med at skrive den endelige plan, selvom det var meningen at GFD's sekretariat skulle have gjort det.

4.3.3 Mennesker med handicap var valgobservatører under præsidentvalget

Den 7. december 2020 blev der afholdt valg i Ghana. Valget forløb forholdsvis fredeligt om end der for første gang i mange år var konfrontationer mellem støtter af den afgående regering og den nye. Med GFD's indsats blev der engageret 115 mennesker med handicap som valgobservatører. Personerne havde til opgave at kontrollere, at mennesker med handicap havde adgang til valgsteder og mulighed for, som uafhængige individer, at deltage i valget.

4.4 National Union of Disability Organisations in Rwanda

**MILEPÆLE I
SAMARBEJDET
MED PARAPLYEN I
RWANDA**

Foto: NUDOR

- NY PARTNERSKABSÅFÅTÅLE INDGÅET MELLER DH OG NUDOR, INKL. MEDLEMSORGANISATIONERNE.**
- STUDIE GENNEMFØRT OM PANDEMIENS INDVIRKNING PÅ BØRN MED HANDICAP I FORHOLD TIL UDDANNELSE.**
- ARBEJDET OMKRING INKLUSIV UDDANNELSE OMLAGT.**
- KOMMUNIKATIONEN STYRKET BÅDE TIL MYNDIGHEDER OG MEDLEMSORGANISATIONER. KOMMUNIKATIONS-MEDARBEJDER ANSAT I NUDOR.**
- STØTTE TIL RWANDA UNION OF THE BLIND VEDR. RATIFICERINGEN AF MARRAKESHTRAKTATEN.**
- HÅNDTERING AF COVID-19, BL.A. FORMIDLING AF INFORMATION TIL MENNESKER MED HANDICAP OG UDDELING AF RADIOER TIL HJEMMESKOLING AF BØRN MED HANDICAP.**

4.4.1 Omlægning af arbejdet med inklusiv uddannelse

Det var oprindeligt planlagt at samarbejdet mellem National Union of Disability Organisations in Rwanda (NUDOR) og DH i 2020 skulle centreret omkring evidensbaseret fortalervirksomhed med særligt fokus på inklusiv uddannelse. Det skulle ske på baggrund af projektet "Uddannelse for Alle", der delvist er finansieret af Spejderhjælpen, samt opfølgningen og monitoreringen på statens implementering af anbefalingerne fra FN's Handicapkomité i 2019. På grund af pandemien måtte NUDOR omlægge størstedelen af de planlagte aktiviteter og følgende revidere målsætningerne for 2020 – især på grund af skolernes nedlukning, der varede næsten hele året.

I 2020 etablerede NUDOR et kommunikationsnetværk blandt handicaporganisationerne på direktorniveau, og DH støttede NUDORs ansættelse af en kommunikations- og kampagnemedarbejder. DH priorerede sammen med NUDOR formidlingen af information om COVID-19 til mennesker med handicap, der for store dele ikke var tænkt ind i statens tiltag. Det er yderst alarmerende, da især børn med handicap har været blandt de allerhårdest ramt af nedlukningen i Rwanda.

For at minimere de negative effekter af de langvarige skolenedlukninger introducerede Rwandas' undervisningsmyndigheder internetbaserede samt radio- og TV-transmitterede undervisningsforløb. Det var et godt tiltag, der dog havde blinde vinkler i forhold til at sikre at børn med handicap kunne drage nytte af tiltaget – især børn fra landlige og ressourcefattige områder uden internet og fjernsyn. Gennem et studie dokumenterede NUDOR skolenedlukningernes negative konsekvenser for børn med handicap.

NUDORs mitigerende interventioner bestod i at distribuere undervisningsmateriale på punktskrift til børn med syns- handicap og omdele knap 400 solcelledrevne radioer med USB stik til nyt undervisningsmateriale for alle børn med handicap på de seks projektskoler. Herudover, blev 60 lærer støttet i en opsøgende mentorrolle for familier og hjemsendte børn med handicap. Dette inkluderede vejledning i, hvordan forældrene kunne støtte deres børn. Spejdere og andre frivillige tilknyttet projektet blev også inddraget i opsøgende støtte til børnene.

NUDOR har delt erfaringerne med undervisningsmyndighederne forud for genåbningen for at tage højde for de udfordringer, som børn med handicap har gennemlevet under nedlukningerne. Erfaringer føder også ind i, hvordan fremtidige nedlukninger bør håndteres.

4.4.2 Understøttende tiltag blandt NUDORs medlemsorganisationer

NUDOR har med DH's støtte assisteret nye og kommende handicaporganisationer, der ofte er marginaliserede og ikke anerkendte handicapgrupper i Rwanda. Det er eksempelvis sket ved at allokere plads og faciliteter i NUDORs kontorlokaler, kapacitetsudvikling i forbindelse med at udarbejde statutter, ansøgninger til registrering samt afholdelse af generalforsamlinger mm.

DH's controller i Rwanda afholdte en workshop med træning i finansiel og administrativ management for de seks handicaporganisationer med danske partnere. Workshoppens var baseret på Udenrigsministeriets og DH's finansielle retningslinjer og det nationale regelsæt for civilsamfundsorganisationer i Rwanda. DH's controller lavede endvidere en administrativ kapacitetsanalyse for Rwanda National Union of the Deaf, som har dannet baggrund for den fremtidige kapacitetsudviklingsplan i samarbejdet med Danske Døves Landsforbund.

5. Engagement i Danmark og forankring af udviklingsamarbejdet

Også når det kommer til engagementet i Danmark, blev 2020 et år præget af COVID-19. Nedlukning og hjemmearbejde betød, at den digitale udvikling fik et kæmpe skub, men skabte udfordringer for det fysiske fremmøde og rejserne til Syd. Netop samværet med ligesindede i både Danmark og i partnerlandene er en stor drivkraft og motivation for mange af deltagerne i udviklingsamarbejdet. Erfaringerne fra året har vist, at det er sværere at fastholde engagementet og tiltrække nye frivillige, når det fysiske møde ikke er muligt. Den virtuelle dialog kan dog kompensere i et vist omfang.

Omvendt giver det øgede kendskab til digitale platforme nye og andre muligheder, som meget af året er gået med at afklare og prøve af. Den digitale udvikling igangsat af pandemien har uden tvivl skabt et fundament for at styrke engagementet og deltagelsen, som vi skal arbejde videre på i DH. Vi har opbygget en stor viden om og erfaring med at afholde både korte og lange virtuelle sessioner. Den stabile deltagelse på de virtuelle fyraftensmøder har vist, at mødeformen er kommet for at blive.

Året tydeliggjorde også en trend, vi længe har været opmærksomme på: at det frivilligt drevne arbejde er mere flygtigt sammenlignet med det sekretariatsbårne. Det er derfor nødvendigt at udvikle nye tilgange til hvordan frivillige kan støttes i arbejdet – eksempelvis ved få sekretariatsstøtte til administrative opgaver for at frigive tid til at fokusere på dialogen og samarbejdet med partneren i Syd.

5.1 Udviklingssamarbejdets forankring i handicapbevægelsen er status quo

I 2020 deltog i alt 15 danske handicaporganisationer i det internationale udviklingssamarbejde. 13 organisationer var involveret i projektarbejdet, mens to deltog i det strategiske og bevillingsmæssige arbejde. Pandemien betød, at 2020 ikke blev året med flest arrangementer og tiltag for at udbrede det internationale engagement i handicapbevægelsen. Derimod har prioriteten været at fastholde det eksisterende engagement.

5.1.1 Dialogmøder med internationalt engagerede medlemsorganisationer

Som noget nyt afholdte DH dialogmøder med medlemsorganisationer, der er aktive i det internationale udviklingssamarbejde gennem Handicappuljen. Formålet med at afholde et længere møde med hver organisation var at tage temperaturen på deres internationale engagement, så DH i højere grad kan tilrettelægge og skræddersy de indsatser, der skal understøtte organisationernes arbejde – herunder også den individuelle rådgivning. Møderne resulterede også i en større forståelse for det internationale engagement i hver enkelt organisation – både ambitioner og udfordringer pegede på behov for konkret støtte fra DH.

Dialogmøderne tegnede på mange måder et billede af en handicapbevægelse, der er motiveret for at fortsætte og styrke det internationale engagement på trods af de udfordringer, som COVID-19 har medført i Danmark og i Syd. Netop Pandemien fyldte naturligvis meget på møderne, selvom møderækken blev planlagt inden pandemiens indtog.

På møderne stod det endvidere klart, at mange organisationer ser positivt på at samarbejde mere om udviklingssamarbejdet internt i den danske handicapbevægelse. Tilbage meldingen var, at øget samarbejde kan skabe bedre fordeling af det administrative arbejde, der udgør en udfordring for flere. Tilgangen rummer derfor et stort potentiale for både fastholdelse af engagementet og en stærkere forankring af projekterne i handicapbevægelsen.

5.1.2 Fælles ønske om et stærkere engagement i handicapbevægelsen

Der er et bredt ønske på tværs af medlemsorganisationer og DH om at styrke engagementet og deltagelsen i handicapbevægelsens internationale udviklingssamarbejde. I 2020 var fokus især på at fastholde engagementet i Handicappuljen under pandemien ved at støtte omlægningen og tilpasningen af indsatserne til de særlige omstændigheder.

CASE
ONLINE LÆRING OG
SAMMENHOLD MELLEM
FRIVILLIGE HOS SUMH
OG PARTNEREN I
SIERRA LEONE

NÅR SUMH OG DISABILITY RIGHTS MOVEMENT (DRIM) IKKE KUNNE MØDES FYSISK OG UDVICKE PARTNERSKABET, BLEV DET I STEDET ONLINE. PÅ ET 5-DAGES WEBINAR BLEV DE KLOGERE PÅ, HVORDAN MAN KAN ARBEJDE SAMMEN PÅ DISTANCEN OG FASTHOLDE MOTIVATIONEN HOS FRIVILLIGE I PROCESSEN. DE FIK UNDERVISNING I ONLINE VÆRKTØJER, TOG DEM I BRUG I UDVICLINGEN AF PARTNERSKABET OG DELTE ERFAINGER SOM UNG MED HANDICAP FRA EN HVERDAG I NEDLUKNING.

Inden pandemien planlagde DH og seks forskellige organisationer en fælles indsats med et todelt fokus på både engagement og formidling. Formålet var primært at engagere flere og nye medlemmer og organisationer i udviklingssamar-

bejdet gennem et nyt delegatprogram. Indsatsen var baseret på en peer-to-peer tilgang, hvor mennesker med handicap skulle møde ligesindede og i øjenhøjde formidle udviklingsproblematikker til den øvrige danske handicapbevægelse. Sammen søgte vi ekstern støtte til indsatsen i Engagementspuljen, der finansieres af Udenrigsministeriet, men fik afslag. På grund af manglende menneskelige og økonomiske ressourcer blev idéen parkeret, men vil blive taget op igen i arbejdet med at sætte en ny og fælles retning for engagementet i handicapbevægelsen, der skal finde sted i 2021. Arbejdet med at udvikle indsatsen var dog med til at styrke samarbejdet og viden om, hvordan de forskellige organisationer arbejder med forankring af udviklingssamarbejdet.

I 2020 blev Udviklingsstrategisk Forum udfaset i det format, som forummet ellers har eksisteret i, hvor hver organisation har haft én fast repræsentant. Det skete på baggrund af drøftelser på dialogmøderne og med DH's forretningsudvalg. I stedet skal de udviklingsstrategiske diskussioner foregå i et nyt udviklingsnetværk, der kan rumme en bredere repræsentation fra medlemsorganisationerne, hvor der kan sendes mere end en repræsentant fra hver organisation og formen er mere inkluderende.

5.2 Oplysning om udviklingssamarbejdet og COVID-19 i Danmark

Også i oplysningsarbejdet har COVID-19 fyldt meget i 2020 hos DH og medlemsorganisationer. Det har været en prioritet at sikre tilgængelig information om COVID-19 og formidle omstændighederne for partnere ude, der rigtig mange steder har været hårdt ramt af nedlukninger.

Medlemsorganisationerne har løbende kommunikeret om fremgangen i projektarbejdet og udviklingssamarbejdet til medlemmer og støtter via organisationernes egne kanaler og platforme. Det er sket gennem artikler i medlemsblade, nyhedsbreve, på deres hjemmeside, opslag på Facebook, Instagram og andre sociale medier samt gennem medlemsmøder og generalforsamlinger, der for manges vedkommende har været afholdt digitalt i 2020.

5.2.1 Oplysning om Verdensmål og handicap i klasseværelset med støtte fra Oplysningspuljen

CASE
DANSK HANDICAP FORBUND HAR VÆRET MED TIL AT SKABE EN BOG I SERIEN "VICTORIA & VERDENSMÅLENE"

SAMMEN MED INTERNATIONAL AID SERVICE (IAS) OG JESPER TORNBJERG HAR DANSK HANDICAP FORBUND FÅET UDGIVET EN BØRNEBOG OM MÅL 4: KVALITETSUDDANNELSE FOR ALLE. I "UGLENS UNIVERS" LÆRER VICTORIA OG HENDES KLASSEKAMRATER OM, HVORDAN ELEVER MED HANDICAP OPLEVER SKOLEGANGEN I DANMARK OG UDE I VERDEN. MED BOGEN FØLGER ET ONLINE LÆRINGSUNIVERS SAMT LÆRERVEJLEDNING TIL AT BRUGE BOGEN I UNDERVISNING.

I 2020 har Oplysningspuljen støttet indsatsen målrettet skoler, der har koblet handicap til Verdensmålene og løftet om ikke at lade nogen i stikken. Dansk Handicap Forbund har kastet sig over mellemtrinnet, mens Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH) har fokus på ungdomsuddannelserne. Begge indsatsen er blevet forsinket pga. COVID-19, men har allerede opnået gode resultater. SUMH har gennemført nogle af de mange planlagte workshops i en tour med Verdensmålene og princippet "Leave No One Behind", der sætter fokus på hverdagen for unge med handicap i Syd med

materiale fra tidligere indsatser som video, podcast og postkort. Dansk Handicap Forbund har en interaktiv udstilling med bogen i serien "Victoria & Verdensmålene" til gode, men bogen er udkommet.

Nye bevillinger blev også givet i 2020, der skal implementeres i 2021. Danske Døves Landsforbund har fået støtte til at oplyse om døve i det Globale Syd gennem videoer og artikler. Indsatsen tager udgangspunkt i resultater fra deres partnerskab i Ghana, der har fremmet retten til tegnsprog for døve ghanesere. Dansk Blindesamfund har fået støtte til, at frivillige medlemmer deltager i en studietur til Rwanda for bagefter at turnere med et foredrag i baglandet.

Oplysningspuljen består af ikke forbrugte oplysningsmidler fra Handicappuljen og muliggør, at organisationerne kan lave større oplysningsindsatser med sigte på at formidle viden om udviklingssamarbejde og resultaterne fra samarbejdet med deres partnerorganisationer i det Globale Syd.

5.2.2 Forsøg med debatindlæg som ny kommunikationsindsats i DH

I 2020 prøvede DH kræfter med et nyt medie og format, og havde tre debatindlæg i Altinget Udvikling: [med Red Barnet om handicap i kriseindsatser](#), [om frivillighed og mangfoldighed med øvrige puljeorganisationer](#) samt [om handicap i international udvikling](#). Debatindlæggene supplerer den øvrige kommunikation om udviklingssamarbejdet godt. Mediet rammer en anden målgruppe, nemlig udviklingsmiljøet og det politiske lag, mens formatet og indholdet er af mere politisk karakter end kommunikationen via DH's egne platforme (nyhedsbreve, hjemmeside og sociale medier).

5.3 Kapacitetsudvikling og virtuelle fyraftensmøder

Kapacitetsudvikling står meget centralt i den danske handicapbevægelses udviklingssamarbejde i Danmark såvel som i det Globale Syd. I Danmark er DH's arbejde med kapacitetsudvikling primært rettet mod organisationer involveret i udviklingssamarbejdet.

I 2020 har DH styrket den strategiske tilgang til kapacitetsudvikling som indsatsområde og arrangeret flere fyraftensmøder end tidligere år. Der er overordnet set stor tilfredshed med DH's tilbud. Det er dog en vedvarende udfordring at få tilrettet tilbuddene, så de kan rumme både frivillige og professionelle konsulenter, hvis kendskab til udviklingssamarbejdet kan variere betydeligt, ligesom der er forskellige behov angående tidspunkterne for afholdelsen. Størstedelen af organisationerne italesætter, at særligt fraværet af niveaudifferentieret kapacitetsopbygning kan skabe udfordringer.

6
FYRAFTENS-
MØDER AFHOLDT

150
DELTAGERE
I ALT

54
DELTAGERE
UDEFRA

5.3.1 Strategisk arbejde med kapacitetsudvikling

I 2020 blev et internt notat om kapacitetsudvikling udarbejdet, der sætter rammen for, hvordan DH arbejder med området. Det er ikke et strategisk prioriterende oplæg, men derimod en gennemgang af den underliggende forståelse af begreber samt de forskellige metoder, som DH anvender i arbejdet med kapacitetsudvikling. Notatet dækker udelukkende DH's egne indsats og ikke den kapacitetsudvikling, de danske handicaporganisationer leverer som del af deres eget internationale samarbejde. Notatet har sikret et styrket fundament og et fælles sprog internt i afdelingen for Internationalt Samarbejde. Notatet vil hvert år suppleres af en årlig intern arbejdsplan for DH samt årlige oversigter over planlagte aktiviteter, der deles med medlemsorganisationerne. DH's hjemmeside, samt det internationale nyhedsbrev, vil også aktivt blive brugt til at promovere møder, kurser og andre samskabende og lærende processer.

DH blev i 2020 medlem af den digitale læringsplatform fabo.org¹. Fabo giver DH mulighed for at samle eget eksisterende materiale, udvikle nyt og understøttende læringsmateriale samt at linke til mange gode læringsressourcer. Online ressourcerne skal bruges til at understøtte læring hos den enkelte organisation samt læring på tværs. De kan enten stå alene eller indgå før, under og efter et kursus eller forløb som en integreret del af arbejdsgrupper og input til workshops.

Læringsressourcer kan også understøtte partnerskabsdialogen mellem partnere i Nord og det Globale Syd. Et godt eksempel på dette er en PSHEA læringsressource, som DH skal i gang med at udarbejde sammen med Civilsamfund i udvikling, Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde og Dansk Ungdoms Fællesråd. Læringsressourcen har til formål at opbygge større forståelse for forebyggelse af seksuelle krænkelser, i daglig tale kaldet PSEAH (Prevention of Sexual Harassment, Exploitation and Abuse), hos den enkelte ansatte eller frivillige i Nord såvel som i det Globale Syd, og samtidig give redskaber til at tage dialogen om dette kulturelt meget sensitive emne.

5.3.2 Fyraftensmøder rykkede online

I den danske handicapbevægelse tilpassede vi os hurtigt omstændighederne omkring COVID-19, og satte fokus på de nye online muligheder. Fra stort set kun at afholde fyraftensmøder og andre arrangementer fysisk ser vi nu store muligheder og potentialer i det virtuelle rum.

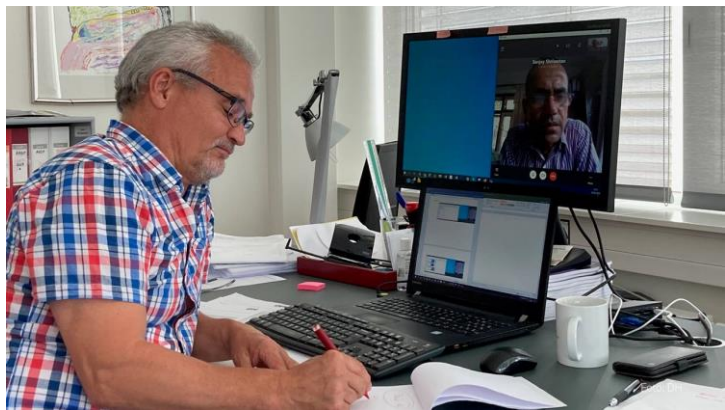
Zoom blev første gang brugt til et fælles fyraftensmøde i maj. Mødet havde til formål at gøre deltagerne klogere på, hvordan man bedst kan håndtere samarbejdet med partnere, vedligeholdelsen af relationer og de forskellige opgaver forbundet med en projektcyklus, når man ikke kan rejse. Der blev givet et overblik over forskellige tilgange og redskaber til at monitorere projekter i den humanitære kontekst, hvor det ofte er svært at komme i felten, og der blev holdt et oplæg om, hvordan man som dansk organisation kan lave en finansiel monitorering online med sin partner.

Arbejde online blev et gennemgående tema for fem virtuelle fyraftensmøder i perioden maj til november. Der blev dykket yderligere ned i konkrete erfaringer med online monitorerings- og tilsynsbesøg, workshops og træningssessioner samt en grundig gennemgang af online dataindsamlings redskabet KoBo Toolbox. Gennem oplæg og dialog blev det

---

¹ Fabo er et medlemsbaseret læringsnetværk med formålet at udvikle læringsmuligheder. Som medlem har man mulighed for at lave eget læringsmateriale, og da alle medlemmer opfordres til at gøre alt læringsmateriale åbent for alle, giver fabo også adgang til et stort antal online kurser og læringsmaterialer udarbejdet af andre.

klart, at der er mange muligheder online, men også at det er vigtigt, at man ikke bare overfører programmet for et fysisk møde til et online rum. Der er behov for at sætte fokus på virtuel facilitering og indarbejde andre redskaber, end dem man bruger i et fysisk møde.

PÅ FYRAFTENSMØDE I AUGUST DELTE DH ERFARINGER FRA ET FINANSIELT TILSYN HOS DH'S PARTNER I NEPAL. DET TILTRAK OGSÅ MANGE DELTAGERE FRA ØVRIGE PULJEORGANISATIONER. PÅ ANDRE FYRAFTENSMØDER I LØBET AF ÅRET HAR DELING AF KONKRETE ERFARINGER LIGELEDES VÆRET EN VIGTIG DEL AF PROGRAMMET. DET HAR VÆRET MED TIL AT FASTHOLDE ENGAGEMENTET HOS DELTAGERNE OG INSPIRERE DEM TIL SELV AT PRØVE.

For at ruste alle bedre til at arbejde online blev der i september arrangeret en to-timers træning i facilitering af virtuelle sessioner afholdt af firmaet Good Company. Træningen etablerede kendskab til, hvordan man kan bruge forskellige værktøjer til at skabe engagement og energi i virtuelle sessioner og gennem bevidst design, planlægning og opfølgning sikre øget værdi af sessionerne. For mange deltagere gav det lyst til at arbejde med virtuelle værktøjer.

5.4 Ny partnerskabspolitik sætter rammen for handicaporganisationernes partnerskaber

En vigtig milepæl i 2020 var udfærdigelsen af partnerskabspolitikken, der en giver fælles referenceramme for de danske organisationers partnerskaber med handicaporganisationer i det Globale Syd finansieret af Handicappuljen. Formålet med politikken er at tilbyde en langsigtet, strategisk og bæredygtig tilgang til partnerskaber i det Globale Syd, som rækker ud over enkeltprojekters levetid. Samtidig skal partnerskabspolitikken bistå danske handicaporganisationer med at etablere en fælles forståelse af, hvordan man skaber og indgår i ligeværdige partnerskaber. Centralt i partnerskabspolitikken er nogle fælles formulerede kerneprincipper for partnerskaber samt en beskrivelse af overordnede faser i et partnerskab, og hvad disse faser betyder for de danske handicaporganisationers tilgang til et partnerskab.

Politikken inkluderer også et format, der kan guide udformningen af en partnerskabsdialog og -aftale samt en række værktøjer, der knytter sig til udformningen af partnerskabspolitikken, og assisterer dialoger om partnerskabet imellem danske handicaporganisationer og deres partnere i det Globale Syd.

Processen omkring tilblivelsen af både denne og andre fælles politikker på udviklingsområdet er vigtig og kapacitetsudviklende i sig selv, fordi der foregår meget læring undervejs, når organisationerne samarbejder.

6. DH's Globale Policyprogram

LANCERING AF LÆRINGSSITE OM INKLUSION AF MENNESKER HANDICAP I UDVIKLINGSSAMARBEJDET I SAMARBEJDE MED FABO OG FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP.

LANCERING AF RETNINGSLINJER FOR INKLUSION AF MENNESKER MED HANDICAP I HUMANITÆRE INDSATSER MED UDVIKLINGSMINISTEREN OG DANSK FLYGTNINGEHJÆLP.

LANCERING AF RAPPORT OM UDDANNELSE MED UNESCO OG RED BARNET.

MØDER MED MINISTER OG ORDFØRERE AFHOLDT.

STØTTE OG FORMIDLING AF FÆLLES INITIATIVER FRA IDA OG IDDC.

KAMPAGNE MED DH'S NÆSTFORMAND SIF HOLST AFHOLDT FOR KANDIDATURET TIL FN'S HANDICAPKOMITÉ.

I policyprogrammets andet år har DH arbejdet for at række ud til danske civilsamfundsorganisationer og for at etablere DH som aktør i dansk udviklingssamarbejde. Ligesom alt andet har policyarbejdet været påvirket af de ændrede omstændigheder forårsaget af COVID-19. Det har blandt andet medført aflysninger og udsættelser af centrale arrangementer. DH havde særligt set frem til at være vært for 2020-årsmødet i International Disability and Development Consortium, hvor 29 internationale aktører ville være repræsenteret. Årsmødet præsenterede også muligheden for, at danske udviklings- og humanitære aktører kunne møde disse internationale aktører og få del i deres store erfaring med at inkludere mennesker med handicap i deres indsatser. Undtaget den vedtægtsbestemte dagsorden, som blev gennemført virtuelt, blev resten af årsmødet aflyst. Berørt blev også den planlagte deltagelse i Folkemødet, der ligeledes blev aflyst.

Den øgede brug af virtuelle mødeformer har bidraget til nye arrangementer, ligesom det har gjort det lettere at få adgang til ordførere og ministre, da det har været mindre tidskrævende. Samtidig har det dog betydet, at den indflydelse, man kan opnå gennem netværksopbygning og uformelle snakke, har haft meget svære kår i 2020. På den ene side har flere medarbejdere i DH fx kunne få indblik i FN's statspartssamling i forbindelse med Handicapkonventionen fordi det blev holdt virtuelt, men mulighederne for at skabe nye kontakter og promovere DH var ikke muligt på samme måde, som hvis det havde været et fysisk møde.

På en tragisk baggrund har COVID-19 bidraget til at anskueliggøre og formidle, hvordan mennesker med handicap globalt set er ekskluderet. Det er blevet synligt, hvor enorme omkostninger det har haft for mennesker med handicap i det

Globale Syd. DH har haft adgang til international erfaringsopsamling og studier herom gennem de internationale netværk, som DH deltager i, ligesom partnerorganisationernes erfaringer har bidraget.

DH oplever på trods af denne anskueliggørelse fortsat, at den globale dagsorden om at inkludere mennesker med handicap i udviklingssamarbejde og humanitære indsatser ikke rigtig sætter sig igennem i Danmark. Dog oplever vi, at der er en øget opmærksomhed omkring den manglende handling på Verdensmålsløftet om ikke at lade nogen i stikken. Løftet og opmærksomheden udgør et potentiale for den fortsatte dialog med andre aktører om at løftet operationaliseres og begyndes efterlevet.

DH har i 2020 udformet en strategi for DH's påvirkning af en ny udviklingspolitisk strategi for Danmark, hvor den primære implementering sker i 2021. Strategien inkluderer eksempelvis, at DH's primære budskaber vil være, at strategien bør sikre rammerne for en handlingsplan for, hvordan Verdensmålsløftet, om at ingen skal lades i stikken, implementeres på tværs af dansk udviklingssamarbejde og humanitære indsatser. Ligeledes involverer strategien en afsøgning af samarbejde med andre civilsamfundsorganisationer om at skabe opmærksomhed om væsentligheden af at sikre implementering af løftet.

Aktiviteterne i policyprogrammet i 2020 har været udtryk for en bred tilgang til samarbejde i forhold til at fremme at udviklingssamarbejde og gøre humanitære indsatser mere inkluderende, så der bliver sat fokus på Verdensmålsløftet om ikke at lade nogen i stikken.

6.1 Inklusion af mennesker med handicap i dansk udviklingsbistand

Med ambitionen om at fremme inklusionen af mennesker med handicap som en del af deres samlede arbejde for danske aktører, som er engagerede i internationalt humanitært- og udviklingssamarbejde, har DH rakt ud og samarbejdet om en række aktiviteter i 2020. Det overordnede budskab er, at mennesker med handicap skal inkluderes på tværs af alle indsatser, mens der konkret har været aktiviteter relateret til både udviklingssamarbejde og humanitære indsatser.

Dels arbejder DH med et politisk spor, som primært adresserer udviklingsordførere og udviklingsministeren, og dels med et spor målrettet danske civilsamfundsorganisationer, der er engagerede i internationalt udviklingssamarbejde og humanitære indsatser. Begge dele understøttes af dialogen med Udenrigsministeriet med en ambition om at påvirke de forskellige dele af ministeriet til at øge opmærksomheden på forpligtelsen på inklusion af mennesker med handicap på tværs af alle indsatser. Det primære sigte for DH er at skabe opmærksomhed og forståelse for forskellige aktørers rolle i at sikre inklusion, ligesom det er at inspirere til at starte denne rejse.

6.1.1 Lancering af læringssite om inklusion af mennesker med handicap i udviklingssamarbejde

Et vigtigt redskab i DH's påvirkningsarbejde, også fremadrettet, er det introducerende læringssite 'Including Persons with Disabilities in Development Work', som er udviklet af Folkekirkens Nødhjælps Learning Lab og deres platform Fabo. Udviklingen blev igangsat i 2018, og sitet kunne endelig lanceres i september 2020.

Lanceringen bestod af en lang række initiativer. Dels delte DH på hjemmesiden, sociale medier og gennem nyhedsbrev og e-mails, ligesom Folkekirkens Nødhjælp lancerede sitet gennem interne platforme og mails både på hoved- og landekontorer. Fabo delte sitet gennem nyhedsbreve og netværk, ligesom det blev formidlet på Fabos' 'Creators Week' i sep-

tember. Her var tilgængelighed temaet, og DH faciliterede at en projektleder hos Danske Døves Landsforbund var åbningstaler. DH og Folkekirkenes Nødhjælp har også delt sitet i internationale netværk.

DH rakte også ud til andre platforme, således at både Civilsamfund i udvikling og Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde delte sitet med deres medlemmer gennem nyhedsbreve, mens Dansk Ungdoms Fællesråd gjorde opmærksom på sitet på sociale medier. DH var derudover månedens medlem hos Globalt Fokus grundet sitet. [DH fik også et indlæg om sitet i Altinget Udvikling](#). Sitet er fortsat et redskab, som DH deler med relevante organisationer, som vi er i kontakt med.

NYT LÆRINGSSITE
KLIK OG OPRET DIN PROFIL

Including Persons with Disabilities in Development Work

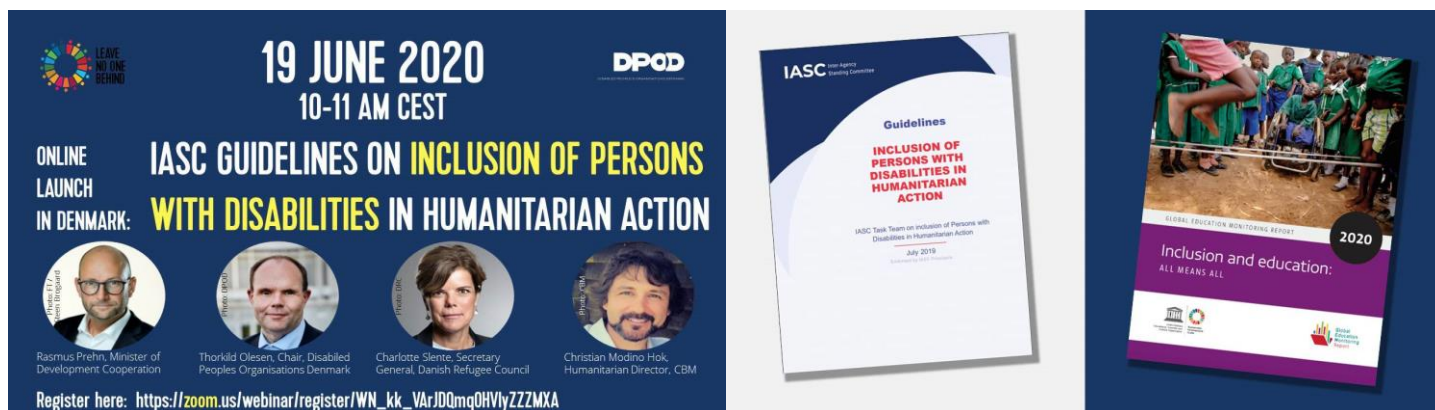
EN MÅNED EFTER LANCERINGEN HAR 50 EKSTERNE BRUGERE VÆRET I GANG MED SITET.

ET HALVT ÅR EFTER LANCERINGEN HAR SITET HAFT NÆSTEN 2.500 BESØGENDE, MENS 100 BRUGERE HAR AFPRØVET DET.

6.1.2 Virtuelle events og samarbejder

Som opfølgning på at Danmark har tilsluttet sig charteret om inklusion af mennesker med handicap i humanitære indsatser, arrangerede DH et event i juni i samarbejde med Udenrigsministeriet og med deltagelse af den daværende udviklingsminister Rasmus Prehn. Her blev retningslinjerne "IASC Guidelines on Inclusion of Persons with Disabilities in Humanitarian Actions" introduceret. Også Dansk Flygtningehjælps generalsekretær Charlotte Slente var på talerlisten, og omkring 40 eksterne deltog. Arrangementet var oprindeligt planlagt til at foregå fysisk, og som en del af årsmødet i International Disability and Development Consortium, men blev online da det fysiske årsmøde blev aflyst.

DH har ikke tidligere været vært for fysiske arrangementer på det internationale område, som retter sig mod deltagelse af personer tilknyttet de øvrige civilsamfundsorganisationer og omhandlende inklusion af mennesker med handicap i det internationale udviklingssamarbejde. Derfor har det været vanskeligt at vurdere hvor mange deltagere, der forventeligt kunne have været til et fysisk møde, og hvordan det står mål med den virtuelle deltagelse. Den virtuelle form gjorde det dog lettere at få international deltagelse i panelet.

I august blev årets "Global Education Monitoring Report" lanceret ved et virtuelt arrangement af UNESCO og Red Barnet. Rapportens tema var inklusiv uddannelse, og DH bidrog som taler ved arrangementet, ligesom vi faciliterede, at arrangementet blev tilgængeligt for mennesker med hørehandicap.

Samarbejdet med Red Barnet fortsatte i december, hvor DH var initiativtager til et fælles debatindlæg i Altinget Udvikling, også omtalt i afsnit 5.2.2. Her blev den nylige rapport fra Red Barnet Alliancen fremhævet, der handler om, hvordan børn og forældre med handicap lider uforholdsmæssigt meget under pandemien.

6.1.3 Målettet politisk interessevaretagelse

I 2020 tog DH ligeledes hul på at opbygge kontakter til udviklingsordførerne med henblik på at påvirke dansk udviklingspolitik ad den vej. Der blev holdt en række møder i april og maj måned, hvor udfordringerne for mennesker med handicap under pandemien blev drøftet. Også i maj kom et ministermøde i stand, som, udover COVID-19, omhandlede lanceringen af IASC-retningslinjerne samt Danmarks potentielle medlemskab af Global Action on Disability. Efterfølgende kunne DH med tilfredshed konstatere, at Folketingets 2. hjælpepakke, med målet støtte til det Globale Syd til håndtering af COVID-19 relaterede udfordringer, inkluderede, at mennesker med handicap var omfattet af aftaleteksten.

I det hele taget bød 2020 på en mere strategisk tilgang til politisk interessevaretagelse. Det indebærer også, at DH deltagere i en arbejdsgruppe for Public Affairs under Globalt Fokus, der dels bidrager med netværk og viden om den politiske udvikling, men ikke mindst sammen med næstformandsposten giver DH en god mulighed for at påvirke, at Globalt Fokus' udmeldinger og interessevaretagelse inkluderer relevansen af fokus på marginaliserede befolkningsgrupper, herunder mennesker med handicap.

I 2020 har DH desuden sikret et kompetenceløft inden for politisk interessevaretagelse, som er foregået på tværs af DH's politiske områder. Afdelingen for Internationalt Samarbejde har deltaget i et kursus om netop dette sammen med de politiske konsulenter på de danske politikområder. I forlængelse heraf er arbejdsformer justeret, så det internationale område nu er en mere naturlig del af DH's samlede politiske arbejde. Ændringerne indebærer blandt andet regelmæssig udveksling af information om det politiske arbejde, og har været med til at kvalificere og systematisere mulighederne for at påvirke dansk udviklingssamarbejde gennem øget erfaringsudveksling og koordinering internt i DH.

6.2. Globale processer og repræsentation

DH er engageret globalt med hensigten at fremme repræsentation af mennesker med handicap i det Globale Syd og de globale rammer for implementeringen af Handicapkonventionen. Udover at DH derved kan yde målrettede bidrag til globale processer, bidrager dette til at kvalificere det øvrige internationale udviklingssamarbejde, som DH og medlemsorganisationerne er engageret i samt ambitionerne om at påvirke Danmarks internationale udviklingssamarbejde.

6.2.1 Bidrag internationalt gennem netværk

I internationale sammenhænge bemærker DH sig ved at være en national handicapparaplyorganisation, der både arbejder for politisk påvirkning hjemme og ude i verden. I samarbejde med nordiske samarbejdspartnere har DH været fortalere for den nordiske model og det særlige, der sker i mødet mellem mennesker med handicap og de erfaringer, som kan udveksles mellem handicaporganisationer. I 2020 er disse erfaringer blandet andet delt på det årlige møde i netværket Global Action on Disability og på Bridging the Gap konference i Bruxelles. Dertil kommer, at DH gennem internationale netværk og alliancer har bidraget med viden og mindre økonomiske tilskud til spørgeskemaundersøgelser relateret til COVID-19.

Ved siden af policyprogrammet har DH i 2020 kørt en kort og intensiv kampagne i samarbejde med Socialministeriet og Udenrigsministeriet omkring DH's næstformand Sif Holsts kandidatur til Handicapkomitéen ved FN's statspartssamling i forbindelse med Handicapkonventionen i december. Social- og ældreminister Astrid Krag lancerede Sif Holst som Danmarks kandidat i oktober. Med 25 kandidater til ni poster var konkurrencen stor, og den korte kampagnetid viste sig at være afgørende for, at det ikke lykkedes at få den danske kandidat valgt i denne omgang. DH har gjort sig nogle værdifulde erfaringer, som kan komme til gavn ved en kommende kampagne.

6.2.2 Samarbejde om styrket kapacitet i Syd

DH har gennem en årrække været en blandt flere bidragsydere til et træningsprogram kaldet BRIDGE hos International Disability Alliance (IDA) for aktive medlemmer af handicapbevægelserne i det Globale Syd. Programmet er funderet i den relationelle kvalitet, der opstår ved fysisk samvær. Derfor har der ikke været gennemført træningsmoduler i 2020. Til gengæld blev en evaluering og en tilhørende alumneundersøgelse, som DH har støttet, færdiggjort og lanceret. Den understreger, at deltagerne har opnået stor forståelse for, hvordan Handicapkonventionen og Verdensmålene kan bruges i interessevaretagelse, og at deltagerne opnår øget selvtillid og respekt gennem træningen. Evalueringen konklude-

rer yderligere, at kurserne bidrager til at øge handicaporganisationernes kapacitet til inklusiv facilitering af processer, der positionerer organisationerne til at indgå bedre i fortalerarbejde nationalt.

På baggrund af et identificeret behov hos IDA's medlemmer i det Globale Syd har DH i 2020 medfinansieret en COVID-19-pulje, som i 2020 og 2021 støtter handicaporganisationer i at varetage en kritisk rolle i deres lande for at fremme lige adgang til informationer, nødhjælp, retfærdige nedlukningstiltag, genetablering af støttefunktioner og lignende. Det har vist sig helt afgørende for at nedbringe de uforholdsmæssigt store konsekvenser, som pandemien har haft for mennesker med handicap, særligt i det Globale Syd. De konkrete resultater vil være kendt i løbet af 2021.

7. Forvaltning af udviklingsamarbejdet

7.1 Finansielt tilsyn og c-sager

Trods rejserestriktioner blev der i 2020 foretaget en række finansielle tilsyn hos lokale partnere, men som noget nyt blev det foretaget online. Konceptet for online finansiell monitorering bygger på kontrol af systemer og procedurer hos en bestemt sydpartner, foretaget i en annonceret session, på et online medie, hvor partnerne undervejs bliver bedt om at fremvise relevant regnskabsmateriale ved hjælp af kameraet på computeren suppleret med et foto-scan eller almindelig scan, som fungerer som understøttende verificering.

Konceptet er på fyraftensmøder blevet delt blandt medlemsorganisationerne, så de også kunne være klædt på til den nye virtuelle fremgangsmåde. Dybden i disse virtuelle besøg står ikke helt mål med et egentligt besøg, men denne form for kontrol ses som det bedste alternativ i den givne situation. Endvidere er konceptet indarbejdet i fremtidig tilsynsstruktur og -metodik, da det giver mulighed for, at den danske organisations regnskabsafdeling, og eventuelt DH's controller, vil kunne deltage som online tovholdere på den finansielle del af et monitoreringsbesøg, som gennemføres fysisk af frivillige eller programfolk.

Der er i tidligere år blevet rapporteret korrupsionsmistanke hos medlemsorganisationers partnere (C-1549 i Uganda, C-1550 i Uganda og C-1582 i Rwanda). Alle tre forfølges såvel straffe- som civilretsligt, omend processen er meget træg i pågældende lande. I sagen C-1582 i Rwanda er der faldet dom, som faldt ud til skadelidte sydpartners, og dermed Handicappuljens fordel, men sagen er blevet anket.

7.2 Forebyggelse af seksuelle krænkelser

Som nævnt under kapitel 5 har DH indgået en aftale med Civilsamfund i Udvikling, Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde og Dansk Ungdoms Fællesråd om udvikling af et fælles læringssite til brug for medlemsorganisationer og deres partnere. Sitet handler om forebyggelse af seksuelle krænkelser, PSEAH (Prevention of Sexual Harassment, Exploitation and Abuse). DH er desuden indtrådt i Globalt Fokus' arbejdsgruppe om PSEAH, der arbejder med at styrke civilsamfundets PSEAH-praksis. Endelig har DH nedsat en arbejdsgruppe på tværs af organisationen, hvis arbejde skal munde ud i et adfærdskodeks gældende for alle DH's aktiviteter.

7.3 International Aid Transparency Initiative

Fra 2020 har DH publiceret alle bevillinger med start fra 2013 under Handicappuljen i International Aid Transparency Initiative, der indeholder information om projekttiltænkning og -land, beløb, periode, medlemsorganisation samt overførsler. Grundet en teknisk fejl var projektland ikke medtaget i første omgang. Fejlen er rettet primo 2021 og alle bevillinger, inkl. projektland, publiceres nu automatisk, når projekterne oprettes i DH's egen database. Arbejdet med at lave integration mellem database og IATI er sket i samarbejde med Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde (CKU), der har samme databaseudbyder.

Bilag

- 1. Resultatramme 2020**
- 2. Nye bevillinger i Handicappuljen 2020**
- 3. Partnerskabspolitik**
- 4. Regnskab og revisionsberetning for DH's Globale Handicapprogram**
- 5. Regnskab og revisionsberetning for Danske Handicaporganisationer**